

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/42/2013.

Iktatószám: Vj/42-102/2013.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Nagyistók és Tahy Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. N. B., 1024 Budapest, Fényes Elek utca 15. 3. em. 2.) és S. Zs. vezérigazgató által képviselt **Tettye Forrásház Zrt.** (7621 Pécs, Széchenyi tér 1.) eljárás alá vont vállalkozással szemben gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – nyilvános tárgyalás tartását követően – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a **Tettye Forrásház Zrt.** visszaélt gazdasági erőfölényével, amikor 2011. május elsejétől túlzottan magas díjat alkalmazott a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata (beleértve a zárral való ellátása) szolgáltatásra és az ahhoz kapcsolódó kiszállásra.

Az eljáró versenytanács a határozat kézhezvételét követő 30 nap elteltével megtiltja a fenti jogsértő magatartás további folytatását és kötelezi a Tettye Forrásház Zrt.-t, hogy a fenti határidőt követő további 30 napon belül írásban nyilatkozzon arról, hogy milyen lépéseket hajtott végre annak érdekében, hogy tartózkodjon a további jogsértő magatartás folytatásától.

Egyebekben a fenti jogsértés miatt az eljáró versenytanács kötelezi az Tettye Forrásház Zrt. 1.300.000,- Ft, azaz egymillió-háromszázezer Forint bírság összegű megfizetésére, amelyet a határozat kézbesítésétől számított harminc napon belül köteles megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlájára. Befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetendő: az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (bírság). Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfél a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérheti a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) észlelte, hogy a Tettye Forrásház Zrt. (a továbbiakban: eljárás alá vont vagy Tettye Zrt.) az újonnan felszerelt, illetőleg cserélt mellékvízórák szakszerűségi vizsgálatáért és az ahhoz kapcsolódó kiszállásért fizetendő díjakat, amelyet az elkülönült vízhasználóknak a mellékvízmérők jogszabálynak megfelelő zárral való ellátásáért (plombálás) fizetniük kell, valószínűsíthetően indokolatlanul magas mértékben állapította meg, és ezzel a Tptv. 21. §-ának a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette a Tptv. 21. §-ában előírt tilalmat, ezért a GVH a 2013. május 17-én a Vj/43/2013. számú végzésével versenyfelügyeleti eljárást indított az eljárás alá vont vállalkozással szemben.

II. Az eljárás alá vont

2. Az eljárás alá vont Pécs megyei jogú város Önkormányzata által alapított, jelenleg Pécs város önkormányzatának tulajdonában álló vállalkozás.
3. A Tettye Forrásház Zrt. 2009 októberétől látja el Pécs városát ivóvízzel és gondoskodik a szennyvízelvezetésről és -kezelésről. 2010 márciusától a helyi lakossági folyékony hulladék begyűjtését és ártalmatlanítását is a vállalkozás végzi.¹
4. Az eljárás alá vontnak a közszolgáltatások körébe tartozó szolgáltatásai mintegy 167 ezer lakost érintenek. 2010-ben három Pécs környéki település csatlakozott a társaság ellátási területéhez: Kozármisleny (szennyvízszolgáltatás), Kővágószőlős (vízszolgáltatás) és Pellérd (víz- és szennyvízszolgáltatás). 2011-ben további tizenegy község bízta meg a társaságot ivóvíz és szennyvíz szolgáltatással: Aranyosgadány, Bicsérd, Kökény, Túrony, Zók (ivóvíz), Bakonya, Boda, Cserkút, Gyód, Keszü, Kővágótöttös (ivóvíz- és szennyvíz), majd Szalántával (ivóvíz) is kiegészült a társaság szolgáltatási területe.
5. Az eljárás alá vont nettó árbevételére és nyereségére vonatkozó adatokat a következő táblázat tartalmazza.

Megnevezés	2010. év tény	2011. év tény	2012. év tény	2013. év tény	2014. év tény
Értékesítés nettó árbevétele (ezer Ft)	4.666.244	5.408.855	5.266.902	5.193.653	4.954.640
Mérleg szerinti eredmény (ezer Ft)	159.923	418.408	291.453	6.965	13.954

1. táblázat Az eljárás alá vont főbb pénzügyi mutatói

III. Szabályozási környezet, illetve a magatartást érintő állami ráhatás bemutatása

6. A víziközmű szolgáltatásokra vonatkozóan az országgyűlés 2011. év folyamán új szabályozást alkotott, amivel a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényt és annak végrehajtási rendelkezéseit váltotta fel. Az új szabályozás a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvényben ölt testet, amely jogszabály előírásai fokozatosan, 2011. december 31. és 2015. január 1. között lépnek hatályba, vagyis a vizsgált időszak elején a korábbi szabályozási keret volt irányadó, amit fokozatosan váltott fel az új szabályozás.

¹ Forrás: <http://www.tettyeforrashaz.hu/index.php?mid=3> (2015. 02. 18.)

7. Sem a 2011. december 31-ig hatályos, sem a későbbi időpontokra vonatkozó jogi szabályozás nem tartalmaz szabályokat a mellékvízmérők cseréje, hitelesítése vagy szakszerűségi vizsgálata/(plombálása) szolgáltatások díjára, díjmeghatározására vagy ártípusára vonatkozóan még áttételesen sem.
8. Az ivóvíz-szolgáltató az ivóvizet vezetékhálózaton szolgáltatja, ennek a fogyasztó felé való elágazása az ún. bekötővezeték; ilyenből főszabály szerint egy lehet egy ingatlanon (azaz egy helyrajzi számmal jelzett telken). Ennek fogyasztó felé eső végpontjára kerül felszerelésre a bekötési vízmérő (az előzőekben elmondottakra tekintettel egy bekötési vízmérő helyrajzi számonként). A rendszer a bekötési vízmérőig, ez utóbbit is beleértve, az ivóvíz-szolgáltató tulajdonában van, és az ivóvíz-szolgáltató közszolgáltatás körébe tartozó ivóvíz-szolgáltatási kötelezettsége is eddig a pontig áll fenn. A rendszer karbantartásával, fenntartásával kapcsolatos tennivalók és költségek – beleértve a bekötési vízmérő hitelesítésének feladatát és költségét is – az ivóvíz-szolgáltatót terhelik.
9. Az ivóvíz-szolgáltató az ivóvíz-szolgáltatásra vonatkozóan a bekötési vízmérő szerinti jogalannyal köt szerződést. Az ivóvíz-szolgáltatásra vonatkozó szabályozás ezt a személyt – tehát azt, aki a bekötési vízmérőt érintő szerződést megkötötte az ivóvíz-szolgáltatóval az ivóvíz-szolgáltatásra vonatkozóan – nevezi és tekinti fogyasztónak.
10. Amennyiben egy helyrajzi számon több háztartás van (pl. az egy helyrajzi számon lévő társasházban meglévő több lakás), és ezek, illetve ezek valamelyike úgy dönt, hogy saját vízdíját a saját fogyasztása alapján, és közvetlenül a vízszolgáltatónak fogja fizetni, akkor ez egy hiteles mellékvízmérő felszerelése után (és erre vonatkozó szerződés vízművekkel való megkötése után) lehetséges. A mellékvízmérő fentiek alapján nem az ivóvíz-szolgáltató tulajdonában lévő hálózatra, hanem a fogyasztó (bekötési vízmérő szerinti tulajdonos, pl. társasház) tulajdonában lévő hálózatra kerül felszerelésre, tulajdonjoga a mellékmérő által érintett háztartást (a jogszabályi megfogalmazás szerint elkülönült vízhasználót) illeti. A mellékvízmérővel kapcsolatos feladatok és költségek – e körben a mellékvízmérő hiteles voltáról való gondoskodás a jogszabálynak megfelelő időszakonként – az elkülönült vízhasználót terhelik.
11. A Kormány a 247/2012. (VIII. 31.) rendeletével², a korábbi 127/1991. Korm. rendelet 2. számú mellékletét módosította, mely szerint az elkülönített vízhasználat mérésére szolgáló mellékvízmérők hitelességi ideje 6 évről 8 évre³ változott.
12. A mellékvízmérővel külön mérésre kerülő vízmennyiség az elkülönült vízhasználó részére külön kerül kiszámlázásra, miközben a mennyiség a bekötési vízmérő szerinti fogyasztó számlájának alapjául szolgáló, bekötési vízmérőn mért fogyasztásból levonásra kerül. Ez viszont azt jelenti, hogy a bekötési vízmérő szerinti fogyasztó (pl. a társasház) fizeti azt a bekötési vízmérőn mért elfogyasztott vízmennyiséget, amely a mellékvízmérőre vonatkozó szerződés által érintett mellékvízmérőn nem került rögzítésre. Mindezek alapján pedig az, hogy az elkülönült vízhasználók ivóvízfogyasztása teljes mértékben rögzítésre kerüljön a mellékvízmérőkön, nem az ivóvíz-szolgáltató, hanem az érintett bekötési vízmérő szerinti fogyasztók (pl. társasházak) érdeke.
13. A vezetékes ivóvíz-szolgáltatás díja hatósági áras. Ezen hatósági ár a bekötési vízmérőig szolgáltatott ivóvízre vonatkozik, vagyis a szolgáltatás nem tartalmazza a mellékmérők leolvasását és az annak alapján történő számlakészítés díját.
14. A mellékmérők leolvasásával és az elkülönített vízhasználat számlázásával kapcsolatos szolgáltatások, valamint a mellékvízmérők cseréje, valamint szakszerűségi vizsgálata ennek részeként plombálása szolgáltatások díja szabadáras kategóriába tartozik; ezekre vonatkozóan nincs és a vizsgált időszakban sem volt sem közvetlen, sem közvetett árszabályozásnak minősülő szabályozás.
15. A vizsgálat által érintett termékkel (szolgáltatással) összefüggésben a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvényben foglaltakkal összefüggésben megállapítható, hogy

² 247/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelet a mérésügyről szóló törvény végrehajtásáról szóló 127/1991. (X. 9.) Korm. rendelet, valamint a közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről szóló 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet módosításáról

³ A megállapított rendelkezést azokra a már felszerelt mellékvízmérőkre is alkalmazni kell, amelyeknek a hitelesítési ideje (hatálya) a módosított Korm. rendelet hatálybalépése napján még nem járt le. A mérő hitelessége a plombán szereplő dátumtól számított nyolcadik év december 31-én jár le.

- bár az új szabályozás részletesen foglalkozik a vízmérők fogalom-meghatározásával, telepítésének helyére és feltételeire vonatkozó szabályokkal, a vizsgált magatartásra vonatkozó, vagy azzal szoros összefüggésbe hozható szabályt nem tartalmaz;
- az új szabályozás változást eredményez egyes, a víziközmű szolgáltatásokért fizetendő díjak meghatározását illetően (pl. díjmegállapítás elveinek rögzítése, árhatósági feladatok önkormányzatokról minisztériumhoz telepítése), de a mellékvízmérők cseréje, hitelesítése vagy szakszerűségi vizsgálata (műszaki átvétele/plombálása) szolgáltatások díjára, díjmeghatározására vagy ártípusára vonatkozóan még áttételesen sem tartalmaz szabályt.

IV. Tényállás, bizonyítékok

Mellékvízmérők és a kapcsolódó szolgáltatások

16. A vizsgált magatartás a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata (más hasonló tevékenységet végző vállalkozások szerinti megnevezése: műszaki átvétele) és zárral való ellátása (plombálás) az eljárás alá vont egységes szolgáltatásként kezelt tevékenysége keretében került tanúsításra. Ez a tevékenység az ivóvíz-szolgáltatáshoz, pontosabban az ivóvíz-szolgáltatás tényleges volumenének méréséhez, a szolgáltatásért fizetendő díj meghatározásához (számlázáshoz) szorosan kapcsolódó, de elkülönült tevékenység.
17. Az ivóvíz-szolgáltatás közüzemi tevékenységnek minősül, vagyis ahhoz jogszabályon alapuló szerződéskötési, illetve ellátási kötelezettség kapcsolódik. Ez a kötelezettség az ivóvíz-szolgáltatás esetében a bekötési vízmérőig történő szolgáltatásra vonatkozik, ugyanakkor a jogszabály alapján a szolgáltatónak – a szabályozott feltételek fennállta esetén – szerződéskötési kötelezettsége van a mellékszolgáltatási szerződésre vonatkozóan, azaz a mellékvízmérő révén elkülönített vízhasználat alapján történő számlázásra vonatkozóan is.
18. Az ivóvíz-szolgáltatást az ivóvíz-szolgáltató ún. ellátási (működési, szolgáltatási) területén végzi. Ez az a települési közigazgatási területtel vagy területekkel egyértelműen behatárolható terület, amelyen belül a felhasználók részére az érintett víziközmű-szolgáltatást az adott víziközmű-szolgáltató végzi. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy az ellátási (szerződéskötési) kötelezettség az érintett víziközmű-szolgáltató saját ellátási területén belül érvényesül.
19. Az ivóvízhálózat több részből áll: az ivóvíz-főnyomóvezeték és az erre kapcsolt elosztóvezetékek valamint ezek berendezései képezik az ivóvíz törzshálózatot, ehhez csatlakozik az ún. bekötővezeték, amelynek a végén a bekötési vízmérő van.
20. A mellékvízmérők akkor kerülnek alkalmazásra az érintett fogyasztók döntése alapján és költségviselése mellett, ha a jogszabály alapján egy bekötési vízmérővel felszerelt ingatlanon⁴, ahol a bekötési vízmérő az adott helyrajzi számon elfogyasztott összes ivóvíz mennyiségét méri, több háztartás található, és ezek, vagy ezek valamelyike elkülönítetten kívánja mérni a háztartás által elfogyasztott vízmennyiséget. Amennyiben az adott háztartás által elfogyasztott vízmennyiségnek nem csak az elkülönített mérése a cél, hanem az elkülönített számlázás is (vagyis a háztartás által elfogyasztott vízmennyiség díját közvetlenül az ivóvíz-szolgáltatónak kívánják fizetni), akkor a mellékvízmérőnek hitelesnek kell lennie, és biztosítottnak kell lennie, hogy a mellékvízmérő ne legyen manipulálható. Ez utóbbi feltétel a szolgáltató (vagy általa ezen tevékenység elvégzésére feljogosított független vállalkozás) általi zárral való ellátás (plombálás) révén biztosítható.
21. A vizsgálat által érintett mellékvízmérők tehát funkciójuk, tulajdon- és költségviselési viszonyaik, valamint a rájuk vonatkozó szabályok alapján is jelentősen különböznek a vízfogyasztás mérésének elsődleges eszközeinek tekinthető ún. bekötési vízmérőktől. A főbb eltérések az alábbiak.

⁴ Lásd a közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről szóló 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet 11. §-ának (2) bekezdése, 2. §-ának 13. a) pontja és 17. §-ának (3) bekezdése 2013. február 28-ig; 2013. március 1-től a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet 62. § (4) bekezdése, valamint a 78. § (1) bekezdése; a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 2. §-a 2. pontja

22. Az ivóvíz-fogyasztás díjának számlázása az elfogyasztott víz mennyisége alapján történik. A fogyasztók ivóvíz-felhasználásának mérésére szolgáló eszközök elsődlegesen a víziközmű-hálózat részét képező, az áramló víz mennyiségének mérésére alkalmas ivóvízmérők. A fogyasztók vízfelhasználását alapvetően a szolgáltató tulajdonában és kezelésében lévő hálózatrészhez tartozó bekötési vízmérő (közkeletű elnevezése: fő vízóra) méri. A bekötési vízmérő a fogyasztóval kapcsolatos számlázás alapjául szolgál, így annak hitelesnek kell lennie. A beépítést megelőző kötelező hitelesítést a Magyar Kereskedelmi Engedélyeztetési Hivatal (MKEH) végzi. A vízmérőt ellátják a hitelességet igazoló jelzéssel, melyen fel van tüntetve a hitelesítés éve is. A bekötési vízmérő a hitelesítés évét követő negyedik év végéig hiteles. Ezen időszak leteltével a vízmérőt másik, hitelesített vízmérőre szükséges cserélni. A bekötési vízmérők hitelesítése, valamint hitelesre cserélése az ivóvíz-szolgáltató kötelezettsége, és annak költségeit is az ivóvíz-szolgáltató viseli.
23. Az olyan helyeken, ahol a bekötési vízmérő (ilyenből fő szabály szerint csak egy kerülhet felszerelésre egy helyrajzi számon) több háztartás fogyasztását méri (jellemzően pl. társasházak), lehetőség van mellékvízmérő (mellékvízóra) beszereltetésére a fogyasztó döntése alapján és költségére az adott háztartás vízfogyasztásának külön történő mérése céljából. A mellékvízmérő a bekötési vízmérő után kerül beépítésre⁵, vagyis az áramló ivóvíz a bekötési vízmérőn való keresztülfolyás után fogja elérni a mellékvízmérőt.
24. Az egy helyrajzi számon lévő fogyasztók összesített vízfogyasztását minden esetben, és minden körülmények között méri a bekötési vízmérő. Az elkülönített számlázású fogyasztók⁶ által mellékvízmérőjük alapján számlázott fogyasztása levonásra kerül a bekötési vízmérőn mért fogyasztási mennyiségből, és a fennmaradó rész kerül kiszámlázásra a társasházi közösség, mint a bekötési vízmérő szerinti fogyasztó felé.
25. Amennyiben a mellékvízmérő által mért fogyasztás a szolgáltató közvetlen számlázásának alapját képezi, úgy a vonatkozó szabályozás értelmében a mellékvízmérőt meghatározott időszakonként⁷ hitelesre kell cserélni.
26. A mellékvízmérő hitelesre cserélése a következő résztevékenységekből áll: a régi vízmérő leszerelése és az új (hitelesített) vízmérő felszerelése (együtt: vízmérő cseréje), valamint a zárral való ellátás (plombálás). Az elkülönült vízfogyasztás mérésére és elszámolására szolgáló mellékvízmérők felszerelése, valamint hitelesítés miatti cseréje tevékenység így elkülöníthető a mellékvízmérők csere utáni műszaki átvétel és zárral való ellátás tevékenységtől.
27. A mellékvízmérő alkalmazása tehát két, egymástól elkülönült tevékenységet (szolgáltatást) feltételez az ivóvíz-szolgáltató részéről: egyrészt a mellékvízmérők felszerelésével /cseréjével összefüggő szolgáltatást (ez a mellékvízmérők zárral való ellátása, valamint az ahhoz kapcsolódó szakszerűségi vizsgálat - egyes vízműveknél: műszaki átvétel), másrészt az elkülönült vízhasználók fogyasztásával összefüggő feladatok (leolvasás, leolvasás adminisztrációja, számlázás) elvégzése. Bár a kétféle szolgáltatás összefügg – hiszen ugyanazon mellékvízmérőket érintik – tartalmuk, felmerülésük egymástól különbözik, így költségeik is egymástól elkülönítetten kezelendők.

Mellékvízórák felszerelése, cseréje

28. Általánosságban megállapítható, hogy a mellékvízmérőt használó és a felszerelést/cserét finanszírozó fogyasztó saját döntése, hogy a mellékvízmérő felszerelést, illetve a cserét, tehát a régi vízmérő leszerelését és az új, hitelesített mellékvízmérő felszerelését az ivóvíz-szolgáltatást végző szolgáltatóval, vagy független szolgáltatóval végezteti-e el. A felszerelt vízórák lehetnek új hitelesített vízórák, valamint használt (mérőhelyről a hitelesítés lejártja miatt leszerelt és hitelesített) vízórák.

⁵ A közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről szóló 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet 2. §-a 13 pontjának c) alpontja; 2013. február 28-ig; a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 2. § 16. pontja 2012. július 14-től.

⁶ A 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet, a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény, valamint a végrehajtását szolgáló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet szóhasználatá szerint: elkülönített vízhasználó. A szabályozás szerint a fogyasztó az, akivel a vízszolgáltató a bekötési vízmérőre vonatkozó szerződést megkötötte

⁷ A vizsgálat által érintett időszak esetében 2011. február 1. és 2012. augusztus 31. között hat évente, 2012. szeptember 1-jétől nyolc évente, a mérésügyről szóló törvény végrehajtásáról szóló 127/1991. (X. 9.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete értelmében.

29. A mellékvízórák felszerelésének, cseréjének elvégzésére az adott területen az ivóvíz-szolgáltatás terén monopolhelyzetet élvező vízszolgáltatónak nincs jogszabályon, vagy műszaki jellemzőkön alapuló kizárólagos joga, ezt a tevékenységet ennek alapján bármely, vízvezeték-szerelési engedéllyel rendelkező vízszelző szolgáltató végezheti. A szolgáltatás díjára vonatkozóan semmilyen szabályozás nincs, és a mérőcsere, illetve –felszerelés teljes költségének elég jelentős részét kitevő (akár új, akár használt és hitelesített) mellékvízszelző ára is szabad, azaz arra vonatkozóan sincs szabályozás.
30. A mellékvízszelző felszerelés/cseréjének szolgáltatást az ivóvíz szolgáltató ellátási területe által definiálható földrajzi piacon elhelyezkedő településeken az ivóvíz-szolgáltatón kívül más is végezheti, illetve végzi. Ez a helyzet az eljárás alá vont által ivóvízzel ellátott területen is.
31. A Tettye Forrásház Zrt., valamint a megbízásából eljáró vállalkozás⁸ a vizsgált időszakban az összes felmerült mellékvízszelző felszerelés és cseréjének mintegy 80%-át végezte. A Tettye Forrásház Zrt. a vizsgált időszakban mellékvízszelző telepítést olyan helyszíneken, ahol korábban mellékvízszelző nem működött egyáltalán nem végzett.
32. Az eljárás alá vont ügyfélkapcsolati osztálya minden év augusztus 31-ig összegyűjti azon fogyasztók listáját, akik a tárgyévben lejáratú hitelességű mellékvízszelzővel rendelkeznek. A hitelesség lejáratának tényéről és a mellékvízszelző cseréjének díjairól és a megrendelés menetéről a fogyasztókat október 31-ig értesítik. Februárban és szeptemberben ismét levélben értesítik a fogyasztókat a mellékvízszelző-cseréjének szükségességéről.
33. A fogyasztói megrendelések az ügyfélszolgálati csoporthoz, vagy telefonos és levelezési csoporthoz kerülnek. Az igények adminisztratív feldolgozása keretében az ügyfélkapcsolati osztály munkatársai elkészítik a szolgáltatás ellenértékének beszámolását célzó számlát is. A befizetett számlákról lista készül, és ez képezi alapját a további ügymenetnek. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy az érintett szolgáltatások elvégzésére csak a díj megfizetése után van lehetőség.
34. A mellékvízszelzők szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása szolgáltatás és a mellékvízszelzőn mért fogyasztás adminisztrációjával összefüggő szolgáltatás úgy időben, mint tartalmában elválik egymástól. A mellékvízszelző szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatás nyújtásának időpontjában sem az ivóvíz-szolgáltató, sem az elkülönült vízhasználó nem tudhatja, hogy az azt követő 6, illetve 8 évben valóban meg fog-e valósulni a mellékvízszelzőn mért mennyiségek alapján történő elszámolás, illetve az milyen módon, milyen költségek mellett fog megvalósulni.

Mellékvízszelző szakszerűségi vizsgálata

35. A vízszelzők zárral való ellátására a felszerelést/cserét követően kerül sor a rendszer illetéktelen megbontása elleni védelem céljából. A vonatkozó jogi szabályozás⁹ az ivóvíz-szolgáltató feladatává teszi a mellékvízszelzők bélyegzését illetve zárral való ellátását, ami a gyakorlatban általában egy pár rongálás nélkül nem eltávolítható, úgynevezett VIPAK gyűrű (önzáró biztosító gyűrű) elhelyezését jelenti a mellékvízszelző két (bemeneti és kimeneti) csatlakozó végpontján. Az eljárás alá vont esetében azonban a zárral való ellátás egy huzal bonthatatlan (ún. „ólompogácsával” való) zárásával és a szakszerűségi vizsgálatot végző személyt azonosító sorszám rögzítésével valósul meg.¹⁰
36. Ha a vízóra felszerelését/cseréjét nem a zárral való ellátásra jogosult (szolgáltató) végzi, úgy a zárral való ellátást megelőzi a műszaki átvétel, amely gyakorlatilag a szemrevételezéssel történő megbizonyosodás arról, hogy a vízóra felszerelés/cseréje megfelelően megtörtént, a mérőállások megfelelően rögzítésre kerültek.
37. A helyszínen elvégezni szükséges munkafázisok: a mellékvízszelző és a szerelés szemrevételezéssel való ellenőrzése, dróthuzal és ólompogácsa felszerelése és jelölése, adminisztráció: a plombálási tevékenység regisztrálása. Mindezek általában 25 percen belül elvégezhetők.
38. A szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatás által érintett mellékvízszelzők plombált állapotban hitelességi idejük alatt (2012 szeptemberéig 6 év, utána 8 év) az elkülönült vízhasználóval

⁸ A Tettye Forrásház részére 2012-ben alvállalkozóként végzett mellékvízszelző cseréjének és plombálása, valamint mellékvízszelző szakszerűségi vizsgálat és plombálás tevékenységet a DUCULA-MAX Kft. is. Az alvállalkozó által elvégzett szolgáltatás díját a Tettye Forrásház Zrt. állapította meg és szedte be, aki aztán az alvállalkozóval az elvégzett munka alapján számolt el.

⁹ 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet 18. §-ának (7) bekezdése

¹⁰ Vj/42-16/2013 sz. irat 10. oldalán adott válasz

való közvetlen elszámolást tesznek lehetővé, vagyis valószínű, hogy ezen vízórákat érintően az ivóvíz szolgáltató a vízdíjban vagy alapdíjban figyelembe vételre nem kerülő többlet szolgáltatást fog nyújtani. Ezen szolgáltatás a mellékvízmérőt és az annak alapján mért fogyasztás adminisztrációját, a mellékvízmérők leolvasását, az annak alapján történő számlázást, a díj kifizetéséhez használt, a szolgáltató által finanszírozott ún. sárga csekk költségeit, az elkülönült fogyasztókkal kapcsolatos ügyfélszolgálati feladatokat foglalja magába.

39. A mellékvízmérők felszerelés/cseréje utáni szakszerűségi vizsgálata (műszaki átvétel) és zárral való ellátása (plombálás) szolgáltatás mind tartalmában és az eljárás alá vont általi kezelésében, mind díjában azonosnak minősül függetlenül attól, hogy arra felszerelés vagy csere következtében kerül sor, valamint függetlenül attól is, hogy felszerelésre új, vagy használt és hitelesített mellékvízóra kerül-e.
40. A mellékvízmérő felszerelését, illetve cseréjét követő szakszerűségi vizsgálatot és annak részeként a zárral való ellátást csak az ivóvíz-szolgáltatást végző szolgáltató, illetve olyan más vállalkozás (alvállalkozó) végezheti, akit erre az ivóvíz-szolgáltató feljogosít, - az eljárás alá vont esetében ez a DUCULA-MAX Kft. volt 2012. évben - az alább leírtakra is figyelemmel.
41. A szakszerűségi vizsgálat és annak részeként a zárral való ellátás célja az, hogy biztosított legyen az ivóvíz-szolgáltató rendszer érintetlen, bontatlan volta, illetve az esetleges illegális megbontás vagy a rendszer sértetlenségét megszüntető baleset azonnal nyilvánvaló legyen. A rendszer sértetlenségének biztosítása az adott területen a jogszabályok alapján egyedülként ivóvíz-szolgáltatást nyújtó, a rendszerbe épített vízmérő mérései alapján a szolgáltatás ellenértékét kiszámlázni és beszédni jogosult szolgáltató (és a vízhasználók) érdekét szolgálja, és a tevékenységet a jogszabály is az ivóvíz-szolgáltatóhoz rendeli. E szolgáltatásra tehát e szolgáltatónak jogszabályon alapuló, illetve természetes helyi monopóliuma van (beleértve ebbe azt is, hogy a szolgáltató jogosult más vállalkozást megbízni a szakszerűségi vizsgálat és a zárral való ellátás szolgáltatás elvégzésével, ebben az esetben az ivóvíz-szolgáltató elfogadja a megbízott vállalkozás által elvégzett szolgáltatást).
42. A szakszerűségi vizsgálatot és a zárral való ellátást fentiek alapján kizárólag a vízszolgáltató végzi, illetve végezteti, a fogyasztó által fizetett, a szolgáltató (más vállalkozás igénybevétele esetén jellemzően a szolgáltató, az eljárás alá vont gyakorlatában saját maga) által meghatározott, jogszabály által nem szabályozott mértékű díj ellenében. Az eljárás alá vont Tettye Forrásház Zrt. esetében tehát a felszerelt/cserélt mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálatát (műszaki ellenőrzését) és zárral való ellátását (plombálását) a vizsgált időszakban a Tettye Forrásház Zrt., valamint bizonyos időszakban (2012. év folyamán) a megbízásából alvállalkozóként eljáró DUCULA-MAX Kft. végezte.
43. A mellékvízmérő felszerelést/cserét fentiek alapján vagy ugyanaz a szolgáltató végzi, aki a mérő zárral való ellátását, azaz plombálást (és az ehhez kapcsolódó adminisztrációt) is elvégzi, vagy a plombálást végző szolgáltatótól különböző szolgáltató végzi el. Amennyiben a plombálást és a mérőszerelést ugyanaz a szolgáltató végzi, úgy a mellékvízmérő és a szerelés megfelelőségéről a szolgáltató gyakorlatilag a szerelés közben győződik meg, ez a munkafolyamat a szereléstől nem különül el. Amennyiben a két folyamatot különböző szolgáltatók végzik, a plombálás előtt szükségszerűen megtörténik a megfelelőség ellenőrzése (beépítés, tömítettség, folyásirány ellenőrzése) szemrevételezéssel.¹¹ A beszerzett információk szerint a megfelelőség ellenőrzésének időigénye gyakorlatilag elhanyagolható. (Erre utal a megkérdezettek egy részének olyan válasza, amelyben ez a munkafázis a plombálás folyamatának ismertetése során megemlítésre sem kerül.¹²). Ezt a munkafolyamatot az eljárás alá vont szakszerűségi vizsgálatnak nevezi.
44. A mellékvízmérők felszerelés (csere) utáni zárral való ellátása – plombálás – tulajdonképpen a mellékvízmérő be- és kivezetési pontjain alkalmazott biztonsági zár, közkeletű elnevezésén plomba elhelyezése. A munkához szorosan kapcsolódik még a szükséges adatellenőrzés, illetve –rögzítés, azaz csere esetében a leszerelt vízmérő leszerelési, és minden esetben a felszerelt vízmérő felszerelési mérőállásának rögzítése. A szerelés tényét, megfelelőségét, az órák állását és a plombaszámot a plombálás adminisztrációja során rögzítik.

¹¹ Részletesen leírva: Vj/42-42/2013. sz. irat 25. sz. melléklete

¹² Pl. Vj/42-42/2013., sz. irat 17., 20. sz. melléklete

45. A vízmérő felszerelés/cseréje minden munkafázist (így a plombálás munkafázisait is) figyelembe vevő ráfordítási ideje átlagosan kb. 30 perc, az ezzel szervesen összefüggő zárral való ellátás elenyésző, néhány perces munkát jelent.¹³

Mellékvízmérők az eljárás alá vont szolgáltatási területén

46. Az eljárás alá vont vállalkozás a mellékvízmérőket érintő szolgáltatásait csakis azon a területen végzi, amelyen az eljárás alá vont vállalkozás az ivóvíz-szolgáltató. Annak meghatározása céljából, hogy mely földrajzi területeken, illetve az eljárás alá vont vállalkozás székhelyétől és telephelyétől mekkora távolságban nyújtja az érintett, mellékvízmérőket érintő szolgáltatásokat, a következő táblázat nyújt segítséget:

Mellékvízmérő távolsága a telephelytől	Mellékvízmérők száma (db)	Adott körzetbe eső települések
0-5 km	59.149	Pécs
5-10 km	7.358	Aranyosgadály, Cserkút, Keszü, Pellérd
10-15 km	251	Gyód, Kökény, Kővágószőlős, Kővágótöttös
15 km fölött	0	Bakonya, Bicsérd, Boda, Szalánta, Túrny, Zók
Összesen	66.758	

2. táblázat A mellékvízmérők elhelyezkedése az eljárás alá vont ellátási területén¹⁴

A z e l j á r á s a l á v o n t á r a l k a l m a z á s a

47. A vizsgált időszakban az alábbi táblázat mutatja Tettye Forrásház Zrt. által alkalmazott díjakat a mellékvízórák szakszerűségi vizsgálatára, valamint az ahhoz kapcsolódó kiszállásra vonatkozóan (Forintban, ÁFA-val)¹⁵:

Megnevezés	2011.05.01-2011.12.31	2012.01.01-2015.02.11.	2015. 02. 11-től
Szakszerűségi vizsgálat (plombálással), mérőnként [Ft] Bruttó	4.500	4.700	4700
Szakszerűségi vizsgálat (plombálással), mérőnként [Ft] Nettó	3543	3700	3700
Kiszállási díj (plombálás céljából), kiszállásonként [Ft] Bruttó	1.875	2.000	3650
Kiszállási díj (plombálás céljából), kiszállásonként [Ft] Nettó	1476	1575	2874

3. táblázat A szakszerűségi vizsgálat és a kiszállás díjának alakulása

Az eljárás alá vont vállalkozás mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás tevékenységből származó árbevételének alakulását a vizsgált időszak kezdetétől, azaz 2011. május 1-jétől 2015. március 12-ig az alábbi táblázat mutatja. Ennek megoszlását a szolgáltatásért fizetendő

¹³ Pl. Vj/42-42/2013. sz. irat 18. sz. melléklete

¹⁴ Forrás: Vj/42-16/2013. sz. irat B/3 kérdésére adott válasz

¹⁵ A táblázat adatainak forrásai: Vj/42-16/2013 sz. irat 5., 6., 7. sz. melléklete, valamint az eljárás alá vont Vj/42-90/2013 sz. adatszolgáltatása

díjak érvényessége által meghatározott időszakokra, a szolgáltatást ténylegesen nyújtó vállalkozást is megjelölve a következő táblázat mutatja be¹⁶:

Megnevezés	2011. máj. 1 - 2011. dec. 31.	2012. jan. 1 - 2012. dec. 31.	2013. jan. 1 - 2013. dec.31..	2014. jan. 1- 2014. dec. 31.	2015. jan. 1 - 2015. márc. 12.	Összesen 2011. máj. 1-től 2015. márc. 12.- ig
Szakszerűségi vizsgálat árbevétele kiszállás nélkül	6 275	6 031	6 912	5 809	788	25 815
Ebből Tettye Forrásház Zrt. bevétele összesen	6 275	5 687	6 912	5 809	788	25 471
Ebből alvállalkozó (DUCULA-MAX Kft.) által végzett szolgáltatás árbevétele összesen *	-	344	-	-	-	344
Szakszerűségi vizsgálatához kapcsolódó kiszállás árbevétele	770	1 194	2 021	1 927	180	6 092
Ebből Tettye Forrásház Zrt. bevétele összesen	770	1 194	2 021	1 927	180	6 092
Ebből alvállalkozó (DUCULA-MAX Kft.) által végzett szolgáltatás árbevétele összesen	-	-	-	-	-	-
Szakszerűségi vizsgálat és kiszállás árbevétele együtt	7 045	7 225	8 933	7 736	968	31 907
Ebből Tettye Forrásház Zrt. bevétele összesen	7 045	6 881	8 933	7 736	968	31 563
Ebből alvállalkozó (DUCULA-MAX Kft.) által végzett szolgáltatás árbevétele összesen *	-	344	-	-	-	344

4. táblázat A nevezett tevékenységekből származó árbevétel (ezer Ft)

48. A fentiekkel kapcsolatban szükséges megjegyezni, hogy az alvállalkozó (DUCULA-MAX Kft.) által az eljárás alá vont megbízásából elvégzett szolgáltatások díját mindenkor az eljárás alá vont állapította meg és szedte be, a szolgáltatások lebonyolítását az eljárás alá vont szervezte, a szolgáltatást az alvállalkozónak az eljárás alá vont által meghatározott módon kellett elvégeznie, vagyis az alvállalkozó mozgástere a vizsgálat által érintett szolgáltatások nyújtása terén nagyon szűk volt. Az alvállalkozó az érintett ügyletekben az eljárás alá vont teljesítési segédjeként működött közre, vagyis annak magatartásáért az eljárás alá vont a vizsgálat körébe tartozó szolgáltatások esetében úgy felel, mintha saját maga végezte volna az érintett szolgáltatásokat.
49. Az alvállalkozó által nyújtott szolgáltatás adminisztrációját az eljárás alá vont végzi, az eljárás alá vont részére kell megfizetni a szolgáltatás eljárás alá vont által meghatározott mértékű ellenértékét a

¹⁶ Id. VJ/42-32/2013. sz. irat B/9. kérdésre adott válasz

szolgáltatás elvégzése előtt (a szolgáltatás elvégzésének megszervezésére csak a megfelelő díj eljárás alá vont részére történő megfizetése után kerül sor).

50. Az eljárás alá vont a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása szolgáltatásra vonatkozó díjában nem számol el kiszállási költséget, hanem a kiszállásra vonatkozóan önálló díjtételt állapított meg és alkalmaz. Ennek megfelelően olyan esetekben, amikor azonos megrendelő alapján azonos helyszínen több mellékvízmérő plombálására kerül sor egy időben, a kiszállási díj csak egyszer kerül felszámolásra.
51. A fent bemutatott díjakkal kapcsolatban megjegyezni szükséges, hogy az érintett szolgáltatások igénybe vétele esetén mindenkor ezek alkalmazására kerül sor - ez azt jelenti, hogy az eljárás alá vont nem alkalmaz mennyiségi, vagy csoportos kedvezményt a szakszerűségi vizsgálat szolgáltatására vonatkozóan, szemben pl. a mellékvízmérő csere szolgáltatással, amely esetében különböző mértékű (10 és 30% közötti) kedvezményt alkalmaz a csoportos megrendelésekre, illetve a megrendelés időpontja alapján (az első negyedévi megrendelések nagyobb kedvezményt kapnak figyelemmel arra is, hogy a hitelesítési rendszer sajátosságai miatt és a tapasztalatok szerint a megrendelések az év utolsó negyedében koncentráltabban jelentkeznek). A csoportos megrendelésre vonatkozó kedvezményekkel kapcsolatban megjegyezhető, hogy az eljárás alá vont a mellékvízmérők cseréje plombálással szolgáltatása esetén nem számít fel külön kiszállási díjat, azaz a csere díja a kiszállás költségét magában foglalja.
52. Az eljárás alá vont azonos módon kezelte díjalkalmazás szempontjából az új mellékvízmérő kialakítása és felszerelése miatt szükségessé vált plombálást, valamint a korábban beszerelt mellékvízmérő hitelességének lejártja miatt szükséges csere miatti plombálást.

A vizsgálat által érintett szolgáltatás költségeire vonatkozó információk

53. A vizsgálók adatkérésben¹⁷ kötelezték az eljárás alá vontat, hogy ismertesse a mellékvízmérők csere (szerelés) utáni szakszerűségi vizsgálat (ennek részeként zárral való ellátás) szolgáltatás nyújtása során felmerülő költségeit egy mellékvízmérőre lebontva. A válasz¹⁸ értelmében az alábbi költségek merülnek fel a fogyasztó által lecseréltetett (szerelt) mellékmérő szakszerűségi vizsgálata esetében:

	Mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat költségelemei	2011. év	2012. év	2013. év
A	Anyag költség	100	105	110
B	Gépjármű költsége	-	-	-
C	Alapanyagköltség (A+B)	100	105	110
D	Munkabér és járulékai	800	810	820
E	Közvetlen költség (C+D)	900	915	930
F	Közvetett költség	2 520	2 660	2 760
G	Teljes termelési költség (E+F)	3 420	3 575	3 690

5. táblázat 1 db mellékmérő szakszerűségi vizsgálatának teljes költsége
(a kiszállás költsége nélkül) (Ft/db)

¹⁷ Vj/42-1/2013. sz. irat

¹⁸ Vj/42-16/2013. sz. irat, valamint Vj/42-32/2013. sz. irat

54. Az eljárás alá vont 2015. évre vonatkozóan módosította a szakszerűségi vizsgálat általa kalkulált költségszerkezetét, melyet az alábbi táblázat¹⁹ mutat be részletesen:

Sorjel	Megnevezés	nettó Ft
1.	Anyagköltség	30
2.	Számla nyomtatás	25
3.	Csekk *	150
4.	Bélyeg 1 db, térti *	575
5.	Bélyeg 2 db, sima *	230
6.	Boríték, 3 db *	6
7.	Közvetlen anyagjellegű ráfordítások (1. + ... + 6.)	1 016
8.	Közvetlen személyi jellegű ráfordítások	630
9.	Közvetlen ráfordítások összesen (7. + 8.)	1 646
10.	A szakszerűségi vizsgálatot követő <u>félév</u> közvetlen számlázási költsége, 3 db számla **	870
11.	A szakszerűségi vizsgálatot követő <u>félév</u> mérőóra leolvasási költsége, 1 alkalom ***	367
12.	Első félév közvetlen ráfordításai (9. + 10. + 11.)	2 883
13.	Általános költség félév alatt ***	1 492
14.	Ráfordítások összesen	4 375
15.	Eredménytartalék, 5%	219
16.	Nettó egységár	4 593

17.	Bruttó egységár (16. sor × 1,27)	5 834
------------	---	--------------

6. táblázat A Tettye Zrt. szakszerűségi vizsgálatának 2015. évi költségszerkezete

* a szakszerűségi vizsgálatra való felhívás, a vizsgálat díjának számlázása.

** 1 db számla részletezve: számla nyomtatás+sárga csekk+1 db sima bélyeg=25+150+115=290

*** 2014. évi adatok alapján

55. A 2015. évre vonatkozó kalkulációval kapcsolatban megállapítható, hogy abban egyes (számlázáshoz kapcsolódó) elemek, amelyek a korábbi adatszolgáltatások tanúsága szerint a közvetett költségek között kerültek figyelembe vételre, közvetlen költségként szerepelnek.
56. A vizsgálók további adatkérésben²⁰ kértek információt a szakszerűségi vizsgálatral egyidőben jelentkező kiszállás költségeit illetően, melyre az eljárás alá vont válaszában²¹ az alábbi információk szerepeltek:

¹⁹ A táblázat forrása Vj/42-83/2013. sz. irat

²⁰ Vj/42-24/2013. sz. irat

²¹ Vj/42-32/2013. sz. irat

	Szakszerűségi vizsgálatához kapcsolódó kiszállás költségelemei	mértékegység	2011. év	2012. év	2013. év
A	Kiszálláshoz használt gépjárművek átlagos költség normája (üzemanyag ktg., anyagktg., javítás, écs, biztosítás)	Ft/km	93,8	100	103,1
B	Egy kiszállásnál átlagosan megtett távolság	km/alkalom	6,5	6,5	6,5
C	Egy kiszállás közvetlen költsége (A*B)	Ft/alkalom	610	650	670
D	Egy kiszállás közvetett költsége ²²	Ft/alkalom	890	880	880
E	Egy kiszállás teljes (termelési) költsége (C+D)	Ft/alkalom	1500	1530	1550

7. táblázat 1 db mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálatához kapcsolódó kiszállás teljes költsége (2011-2013 években) (Ft/alkalom)

57. Az eljárás alá vont 2015. február 11-től megemelte a szakszerűségi vizsgálatához kapcsolódó kiszállás díját, melyről a vonatkozó tevékenységhez kapcsolódó költségeinek felülvizsgálatát követően döntött. Erről az alábbi táblázatban²³ megismerhető módon ad számot:

Sorjel	Megnevezés	Mért. egység	2015. február 11. előtti egységár	2015. február 11. utáni egységár
a	Gépjármű norma	nettó Ft	103	*145
b	Átlag távolság, oda+vissza	km	6,5	6,5
c	Gépjármű költség (a × b)	nettó Ft	670	942
d	Személyi jellegű ráfordítás a kiszállás ideje alatt	nettó Ft	0	**1 157
e	Közvetlen ráfordítások összesen (c +d)	nettó Ft	670	2 099
f	Közvetett ráfordítások	nettó Ft	880	630
g	Ráfordítások összesen (e + f)	nettó Ft	1 550	2 729
h	Eredmény tartalék	nettó Ft	25	145
i	Egységár (g + h)	nettó Ft	1 575	2 874
A fenti számból a kerekített bruttó Ft egységár		bruttó Ft	2 000	3 650

8. táblázat A Tettye Zrt. szakszerűségi vizsgálatához kapcsolódó kiszállási díj kalkulációja (adatok nettó forint/kiszállás)

* a 2013-ban és 2014-ben a célra használt gépjármű típusok 2014. évi átlag km normái.

** a kiszállás idejére jutó személyi jellegű ráfordítás 2 fő esetében. A központi telephelytől a helyszínre érkezés és visszajutás a központi telephelyre, összesen közel fél óra. Átlag időtartam, mely figyelembe veszi a városban történő haladást és más településekre történő eljutást is.

58. Visszatérve a 2011-2013 évekre vonatkozó időszakhoz a VJ/42-24/2013. számú végzés arra kötelezte az eljárás alá vontat, hogy adjon számot arról, hogy a Vj/42-16/2013. sz. adatszolgáltatásban

²² Az eljárás alá vont válasza szerint a közvetett költség tartalmazza a menetlevél feldolgozás, bérszámfejtés, logisztika, sajtóreferens, belső ellenőrzés, IT, könyvelés, ügyfélszolgálat, diszpécser, controlling tevékenységekre osztható költségeket. (Vj/42-32/2013)

²³ A táblázat forrása Vj/42-83/2013. sz. irat

bemutatott és az előző pontokban ismertetett közvetett költségeket miképpen határozta meg a szakszerűségi vizsgálat, és az ezen belül elkülönítetten kezelt kiszállás díjában. A VJ/42-32/2013. számú (dátum: 2013. szeptember 5.) adatszolgáltatásában az eljárás alá vont a szakszerűségi vizsgálatra vonatkozó kalkulációban figyelembe vett közvetett költségek tartalmára vonatkozóan a következő tájékoztatást adta:

Megnevezés	Mértékegység	2011. év	2012. év	2013. év
1 db számlához tartozó költségek: nyilvántartás, csekk, boríték, bélyeg	nettó Ft/db	210	222	230
Szakszerűségi vizsgálat miatti kötelezően kibocsátandó számlák száma	db	12	12	12
Közvetett költség	Ft/szak.vizsg.	2 520	2 660	2 760

9. táblázat A Tettye Zrt. közvetett költségeinek tartalma a szakszerűségi vizsgálat során
(2011-2013 években)

59. A közlés értelmében tehát a Vj/42-16/2013. számú adatszolgáltatásban bemutatott, a szakszerűségi vizsgálat díjában érvényesített közvetett költség 12 db számla kibocsátásának költségeit (nyilvántartás, csekk, boríték, bélyeg) tartalmazza, amelyet egy számlára lebontva is levezetett. Ugyanezen adatszolgáltatásban pontosította a szakszerűségi vizsgálatához kapcsolódó kiszállás költségkalkulációjában korábban megadott²⁴ és az előzőekben leírt közvetett költségeket is. Eszerint, egy kiszállás közvetett költsége a menetlevél feldolgozás, bérszámfejtés, logisztika, sajtóreferens, belső ellenőrzés, IT, könyvelés, ügyfélszolgálat, diszpécser, controlling költségeit foglalják magukba.
60. A 12 db elszámoló számla a mellékvízmérőn mért fogyasztás alapján történő elszámolás, nem pedig a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat szolgáltatás keretében merül fel. Ezek a költségek másik szolgáltatás kapcsán, a jövőben esetlegesen felmerülő költségek, felmerülésük tényleges megtörténte a szakszerűségi vizsgálat idején előre biztosan nem látható. Itt szükséges megjegyezni, hogy egyre nagyobb teret hódít az elektronikus kapcsolattartás és adminisztráció, valamint az elektronikus pénzforgalom terjedése, ami jelentős költségmegtakarítást képes eredményezni az ivóvíz-szolgáltató számára, miközben az eljárás alá vont által deklarált rendszerben (a mellékvízmérőket a jövőben érintő adminisztrációs költségek bevonása a szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatás költségeibe és díjába) az eljárás alá vont olyan kiadásokat is fedezni képes konstrukciót eredményez, amely alkalmas ténylegesen fel nem merült költségek ellentételezésére is.
61. Az eljárás alá vont a 2014. március 25-én megtartott meghallgatáson²⁵ arról számolt be, hogy a közvetett költség nem csupán a számlázás, hanem általánosabban véve a mellékmérős szolgáltatás felmerülő pluszköltségeinek fedezésére szolgál, úgy, mint például: nyilvántartásba vétel, leolvasás, ügyfélkapcsolati szolgáltatások, levelezés, követeléskezelés stb. Arra a vizsgálói kérdésre, hogy akkor tételesen milyen költségekre nyújt fedezetet a (pl. a 2013-ban 2 760 Forint) közvetett költség, a Tettye Zrt. képviselői – ellentétben a korábbi adatszolgáltatásban²⁶ nyilatkozottakkal, amikor is a 12 db számla költségeivel magyarázták – már nem tudtak ehhez számszerűsíthető költségelemeket kapcsolni.
62. A VJ/42-34/2013. számú adatkérésre kelt VJ/42-41/2013. számú (dátum: 2013. november 29.) adatszolgáltatásában az eljárás alá vont a bekötési vízmérőre vonatkozó szakszerűségi vizsgálat költségkalkulációjában a közvetett költségeknél a következő mértékeket és tartalmat vette figyelembe:
2011. év: 2.520 forint,
 2012. év: 2.660 forint,
 2013. év: 2.760 forint,

²⁴ Vj/42-16/2013.

²⁵ Vj/42-53/2013.

²⁶ Vj/42-32/2013.

amely összegek a belső ellenőrzés, kontrolling, műszaki osztály és az ügyfélszolgálat munkabér-költségeit tartalmazzák. Habár tartalmában és munkafázisaiban a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálatával megegyező, összehasonlítható tevékenységről van szó, az látható, hogy a bekötési vízmérő szakszerűségi vizsgálata (plombálása) költségkalkulációjának tartalma a közvetett költségekre nézve egészen más, mint korábban a mellékvízóránál bemutatott 12 db számla költsége, miközben a kalkulált számok forintra pontosan megegyeznek.

63. A fentebb ismertetettek alapján a vizsgálat számára továbbra sem volt egyértelmű, hogy az eljárás alá vont szerint mi is a pontos tartalma a szakszerűségi vizsgálat szolgáltatás díjában felszámított közvetett költségeknek, így további adatkérés vált szükségessé. A VJ/42-55/2013. számú adatkérésre benyújtott VJ/42-57/2013. számú (dátum: 2014. április 16.) adatszolgáltatásában az eljárás alá vont az adatkérő végzésnek a korábbi adatszolgáltatásának pontosítására vonatkozó kérdésére érdemben nem válaszolt. Ehelyett a mellékvízmérős szolgáltatás nyújtásából fakadó összes közvetett költségek mértékét és tartalmát mutatta ki egy adott évben, egy mellékóra lebontva. Ahogy az már rögzítésre került az ivóvíz-szolgáltatóknak a szakszerűségi vizsgálaton túlmenően is költségei keletkeznek a mellékvízmérős szolgáltatással kapcsolatosan, azonban ezen költségek nem a mellékvízmérő zárral való ellátásával kapcsolatos szolgáltatásához kapcsolódnak, hanem a mellékvízmérő segítségével történő elszámolás tevékenységhez. A folyamatban lévő eljárás szempontjából az lett volna szükséges, hogy az eljárás alá vont bemutassa, pontosan milyen és mekkora mértékű közvetett költségek kötődnek az érintett szolgáltatáshoz (mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás), amelyre az eljárás alá vont a vizsgálat alatt nem adott értékelhető választ.
64. A vizsgálat során azt a kérdést, hogy a bekötési vízmérőket és a mellékvízmérőket érintő szolgáltatás kalkulációjában a közvetett költségek teljesen különböző költséghordozók figyelembe vétele mellett miként hozhattak rendre azonos számszaki eredményt, a Tettye Zrt. semmilyen értékelhető választ nem adott.
65. Mindezek eredményképpen a vizsgált magatartás tartalmát és más tevékenységtől való elhatárolását érintő információkat, valamint a benchmark elemzés céljára használt adatokat és információkat használta a vizsgálat az eljárás tárgyát képező magatartás, ezen belül az eljárás alá vont által alkalmazott díj- és költségkalkulációk megítéléséhez.

A hasonló tevékenységet folytató piaci szereplők árai és költségei

66. Az eljárásban vizsgált magatartás értékeléséhez az eljárás alá vonttól független, az eljárás alá vont tevékenységéhez hasonló tevékenységet más földrajzi piacokon végző más vállalkozások adatszolgáltatásai is felhasználásra kerültek. A bekért adatok egy része a vizsgált magatartás kapcsán valószínűsített túlzó árazás fennállásának közgazdasági megalapozását szolgálta.
67. Az adatszolgáltatások egyrészt az eljárás keretében eszközölt adatkérésekre érkeztek, másrészt hasonló tárgyú, más vállalkozással szemben folyó eljárás során keletkeztek, és jelen eljárásba átemelésre kerültek.
68. A benchmark elemzés céljára csak olyan vállalkozások költség- és áradatai kerültek felhasználásra, amelyekkel kapcsolatban nem merült fel annak gyanúja, hogy áraik kialakítása során nem érvényesült maradéktalanul a költséghatékonyság elve. Erre azért volt szükség, hogy a benchmark elemzés későbbiekben részletezett feltételeinek a vizsgált minta kialakítása megfeleljen.
69. Jelen eljárás keretében a következő ivóvíz-szolgáltatóktól bekért adatszolgáltatások kerültek felhasználásra az eljárás alá vont által alkalmazott díjak elemzése során:
 - a. BácsVíz Zrt., Kecskemét (VJ/42-15 /2013., VJ/42-28/2013. számú adatszolgáltatások),
 - b. Debreceni Vízmű Zrt., Debrecen (VJ/42-14/2013. , VJ/42- 27/2013., VJ/42-40/2013. számú adatszolgáltatások),
 - c. Nyírsévíz Zrt., Nyíregyháza (VJ/42-12 /2013., VJ/42-30/2013. számú adatszolgáltatások),
 - d. Szeged Vízmű Zrt. Szeged (VJ/42-11/2013., VJ/42-25/2013. számú adatszolgáltatások).
70. Az „Érd és Térsége” Regionális Víziközmű Kft.-vel szemben folytatott eljárásban bekért adatszolgáltatók a VJ/42-42/2013. számú irattal kerültek átemelésre a jelen eljárásba. Az irat a következő vállalkozások adatszolgáltatásait tartalmazza:
 - a. DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zrt., Dunakeszi, Vác

- b. Zsigmondy Béla Zrt., Hódmezővásárhely
 - c. KAVÍZ Kft., Kaposvár
 - d. Délzalai Vízmű Zrt., Nagykanizsa
 - e. Víz és Csatorna-művek Koncessziós Zrt., Szolnok
 - f. Bakony-karszt Vízmű Zrt., Veszprém
 - g. Zalavíz Zrt., Zalaegerszeg
71. Mindezek eredményeként az eljárás alá vonttól, valamint további 11 szolgáltatótól, akik hasonló méretű települések vízellátását biztosítják, állnak a vizsgálat rendelkezésére összehasonlító adatok egyrészt a szakszerűségi vizsgálat (plombálás) díjára, másrészt pedig a tevékenység kapcsán felmerülő költségelemekre vonatkozóan.
72. A vizsgálat keretében a vizsgált időszak kezdetétől, azaz 2011. május 1-jétől 2015. márciusáig terjedő időszakot érintően állnak rendelkezésre teljes körű adatok az eljárás alá vont vonatkozásában, míg a hasonló tevékenységet folytató vállalkozások adatait illetően a 2012. évre vonatkozóan állnak rendelkezésre teljes körű adatok. A vizsgálat során bekért, illetve más eljárásokból átemelt, az eljárás alá vonttól és más földrajzi területen tevékenykedő vállalkozásoktól származó, a vizsgálat során rendelkezésre álló, az esetek többségében az egyes időszakokra vonatkozóan külön-külön is megadott adatok alapján megállapítható, hogy a vizsgált időszak folyamán sem az árak, sem pedig a költségek nem változtak szignifikáns mértékben, különösen pedig nem az inflációt meghaladó mértékben. A vizsgált időszakot ennek alapján a viszonylag állandó ár- és költség-adatok jellemezték.
73. A következő táblázat az összehasonlító elemzés alapjául szolgáló, az eljárás alá vont és egyéb vízművek által alkalmazott plombálási díjakat, illetve a kalkulált költségeket mutatja a vizsgált időszakban. Az összehasonlíthatóság céljából az eljárás alá vont esetében a szolgáltatás díjaként a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatás, valamint a kiszállásért fizetendő díj (költség) összeadásával képzett összeg kerül szerepeltetésre, hiszen ez az összeg, amely azonos módon (mennyiségben) tartalmazza mindazokat az elemeket, mint a benchmark céljára felhasznált mintában szereplő vállalkozások hasonló szolgáltatásai és ezek díjai.

Szolgáltató	Város	Plombálás díja kiszállással (ÁFA-val)			Műszaki átvétel (szakszerűségi v.) és plombálás költsége (Ft, ÁFA nélkül) 2012-ben						Költség ÁFA- val növelve (Ft)
		2011	2012	2013	Anyag- költség	Plombálás bérköltsége	Kiszálláshoz kapcsolódó bérköltség	Gépjármű költség	Közvetett költség	Össze- s n	
Tettye Forrásház Zrt.	Pécs	6 375 Ft	6 700 Ft	6 700 Ft	105 Ft	810 Ft		650 Ft	880 + 2 660 Ft	5 105 Ft	6 483 Ft
BácsVíz	Kecskemét	3 125 Ft	3 302 Ft	3 429 Ft	96 Ft	1 555 Ft		570 Ft	300 Ft	2 521 Ft	3 202 Ft
Debreceni Vízmű Zrt.	Debrecen	2 500 Ft	2 540 Ft	2 760 Ft	62 Ft	371 Ft	1 114 Ft	277 Ft	182 Ft	2 006 Ft	2 548 Ft
Nyírségvíz	Nyíregyháza	1 680 Ft	2 159 Ft	1 900 Ft	42 Ft	937 Ft		551 Ft	170 Ft	1 700 Ft	2 159 Ft
Szeged Vízmű Zrt.	Szeged	2 600 Ft	2 670 Ft	2 670 Ft	115 Ft	1 034 Ft		431 Ft	252 Ft	1 832 Ft	2 327 Ft
DMRV	Dunakeszi	3 463 Ft	3 721 Ft	n.a.	125 Ft	545 Ft		2 700 Ft	910 Ft	4 280 Ft	5 436 Ft
Zsigmondy Béla Zrt.	Hmvásárhely	2 121 Ft	2 442 Ft	n.a.	52 Ft	1 305 Ft		618 Ft		1 975 Ft	2 508 Ft
KAVÍZ Kft.	Kaposvár	1 000 Ft	1 270 Ft	n.a.	135 Ft	400 Ft		650 Ft		1 185 Ft	1 270 Ft
Délzalai Vízmű Zrt.	Nagykanizsa	1 100 Ft	1 120 Ft	n.a.	47 Ft	240 Ft		205 Ft	390 Ft	882 Ft	1 120 Ft
Víz és Csatornaművek Koncessziós Zrt.	Szolnok	2 500 Ft	2 800 Ft	2 800 Ft	33 Ft	599 Ft		152 Ft	180 Ft	964 Ft	1 224 Ft
Bakonykarszt Vízmű Zrt.	Veszprém	3 750 Ft	3 810 Ft	4 318 Ft			1 300 Ft	1 500 Ft	200 Ft	3 000 Ft	3 810 Ft
Zalavíz Zrt.	Zalaegerszeg	2 863 Ft	3 086 Ft	3 378 Ft	97 Ft	1 239 Ft		295 Ft	230 Ft	1 861 Ft	2 363 Ft

10. táblázat Hasonló vállalkozások által felszámított díjak

74. A rendelkezésre álló költségadatok alapján az állapítható meg, hogy az eljárás alá vont Tettye Forrásház Zrt. kalkulációi meglehetősen magas összegű közvetett költségeket tartalmaznak, amelyek a bemutatott költségkalkuláció közel 70 százalékát teszik ki. Más, összehasonlítás céljából bevont szolgáltatók jelentősen alacsonyabb felmerülő közvetett költségekről nyilatkoztak a mellékvizórak szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása szolgáltatás nyújtásával kapcsolatosan. Mindezek alapján a vizsgálat során több adatkérés történt az eljárás alá vont közvetett költségeire vonatkozóan a mellékvizméről szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatást érintően.

V. Az eljárás tárgyát képező árak elemzésének módszerei és keretei

75. A VJ-152/2000. sz. ügy felülvizsgálata során kelt Kf. II. 39. 048/2002/13. számú ítéletében a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága azt állapította meg, hogy amennyiben a versenyjogsértés (túlzottan magas ár) megállapításának többféle megközelítési vizsgálati lehetősége van, az egyik elvégzése nem zárhatja ki a másikat és a versenyjogsértés megállapításának lehetőségét, kétség esetén mindkét lehetséges módszer elvégzése után a vizsgálatok eredményeit összességében értékelve lehet csak a jogsértésről helyesen és megalapozottan állást foglalni.

Költségelemzés módszere

76. A Versenytanács gyakorlatában tisztességtelenül megállapítottnak (túlzottan magasnak) minősül az ár, ha meghaladja a vállalkozás gazdaságilag indokolt költségei és a befektetés adott szakmát jellemző kockázatával arányban álló hozam alapján adódó („tisztességes”) nyereség összegét.²⁷
77. A költségelemzés során először meghatározásra került azon munkafolyamatok beazonosítása, melyek indokoltan részét képezik a vizsgálat által érintett szolgáltatásnak, vagyis amelyek költségeinek figyelembe vétele indokolt az érintett szolgáltatás áralkulációjában, illetve azon, az eljárás alá vont által figyelembe vett elemek kiszűrése, amelyek figyelembe vétele nem indokolható.
78. Ezek után az indokolt költségek vizsgálatára került sor, ennek során segítségként a hasonló tevékenységet végző, de más (földrajzi, illetve áru-) piacokon tevékenykedő vállalkozások költségei is figyelembe vételre kerültek.

Benchmark – összehasonlító módszer

79. A benchmark módszer alkalmazásának lényege, hogy a vizsgált árakat, illetve költségeket összehasonlítható áru árával/költségével, vagy más földrajzi piacon tevékenykedők hasonló árura vonatkozó áraival/költségeivel hasonlítjuk össze.
80. Összehasonlítási alap (benchmark) lehet például az eljárás alá vont vállalkozás által más termék vagy szolgáltatási piacon alkalmazott árszint²⁸, vagy más földrajzi piacokon kialakult árszint²⁹ vagy összehasonlíthatjuk a vizsgált árakat más azonos terméket értékesítő vagy szolgáltatást nyújtó vállalkozások költségeivel, valamint áraival³⁰.
81. Az összehasonlító módszer alkalmazása akkor indokolt, ha megfelelő viszonyítási alap áll rendelkezésre, így válik a vizsgált árszint értékelése az adott ügyben védhetővé.
82. A vizsgálatban a Tettye Forrásház Zrt. által alkalmazott árak és az ezen árak kialakítása során figyelembe vett költségek másik vállalkozások által nyújtott, a vizsgált szolgáltatással összehasonlítható szolgáltatásokra alkalmazott árakhoz és az ezen árak kialakítása során figyelembe vett költségekhez kerültek viszonyításra.

²⁷ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései, 21.7. pont

²⁸ Deutsche Post AG – Interception of cross-boarder mail ügy, HL L 331., 2001., 40.o., [2002] 4 CMLR 598.; Scandlines Sverige AB kontra Port of Helsingborg ügyben benyújtott panasz kapcsán született, a Bizottság 2004. július 23-i határozata, [2006] 4 CMLR 1224

²⁹ Scandlines Sverige AB kontra Port of Helsingborg ügyben benyújtott panasz kapcsán született, a Bizottság 2004. július 23-i határozata, [2006] 4 CMLR 1224; 27/76. sz. ügy United Brands kontra Bizottság [EBHT 1978., 207.o.], [1978] 1 CMLR 429.

³⁰ 30/87. sz. ügy Corinne Bodson kontra Pompes Funébres [EBHT 1988. 2479.o.], [1998] 4 CMLR 984.

83. Az ivóvíz-ellátás sajátosságaiból adódóan Magyarországon gyakorlatilag minden településen elérhető a vezetékes ivóvíz-szolgáltatás, vagyis az ivóvíz-szolgáltatók szolgáltatása lefedi az egész országot, miközben minden településen csak egy vízszolgáltató szolgáltatása érhető el. Ennek oka, hogy az ivóvíz-szolgáltatás úgy került megszervezésre és szabályozásra, hogy az egyes ivóvíz-szolgáltatók ezen tevékenységüket meghatározott ellátási területeken végzik, amelyekre vonatkozóan kizárólagos szolgáltatási lehetőségük, joguk és kötelezettségük áll fenn. A lehetőséget a szolgáltatás nyújtásához szükséges csővezeték-hálózat determinálja, a jogokat és kötelezettségeket pedig jogi szabályozás.
84. Mindebből adódóan a vízszolgáltatóknak saját ellátási területükön monopóliuma van az ivóvíz-szolgáltatásra és az ahhoz szorosan kapcsolódó szolgáltatásokra (e körben a mellékvízmérők zárral való ellátását eredményező szolgáltatásra is). A mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása szolgáltatás nyújtása ennek megfelelően nem versenypiacon történik.
85. Főszabály szerint a versengő piacokon kialakult árak jelentik a legjobb benchmarkot, mert egy versengő piacon a közgazdasági elméletek szerint az árak a (határ)költségekkel egyeznek meg. Ez azt is jelenti, hogy a versengő piacon benchmark alapjául szolgáló árak az indokolt költségekre, a befektetéssel arányban álló haszonra („tisztességes nyereség”) fedezetet nyújtanak, de annál nem magasabbak, így összességében a leghatékonyabb eredményt biztosító áraknak minősíthetők.
86. Jelen esetben a megfelelő benchmark kiválasztását nagyban nehezíti, hogy alapvetően nem versengő vállalkozások árait és költségeit kellene egymáshoz hasonlítani. Ezen vállalkozások alapvetően nem határköltség alapú árazást alkalmaznak. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a mellékvízmérők zárral való ellátása szolgáltatásra vonatkozó áralkalmazás benchmark módszerrel történő elemzése lehetetlen lenne. Ez annyit jelent csak, hogy a benchmark elemzéshez szükséges mintát körültekintően kell összeállítani, vagyis abban az eljárás alá vonthoz hasonló releváns külső körülményekkel rendelkező vállalkozások megfelelő szolgáltatása(i) szerepeltethetők. Amennyiben ezen, nem versenyző körülmények között tevékenykedő, ugyanakkor hasonló műszaki-demográfiai jellemzőkkel rendelkező vállalkozásokhoz képest is jelentős eltéréseket tapasztalunk, az utalhat arra, hogy az adott vállalkozás az indokolt költségeket, a befektetéssel arányban álló hasznot jelentősen meghaladó, a fogyasztók esetleges kizsákmányolására alkalmas profitra tesz szert.
87. A Tettye Forrásház Zrt. szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatás a mellékvízmérő műszaki átvétel (szakszerűségi vizsgálat) és zárral való ellátás szolgáltatást nyújtó felsorolt alábbi (ivóvíz) szolgáltatók áraival kerültek összehasonlításra:
- BácsVíz Zrt., Kecskemét
 - Debreceni Vízmű Zrt., Debrecen
 - Nyírségvíz Zrt., Nyíregyháza
 - Szeged Vízmű Zrt. Szeged
 - DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zrt., Dunakeszi, Vác
 - Zsigmondy Béla Zrt. Hódmezővásárhely
 - KAVÍZ Kft., Kaposvár
 - Délzalai Vízmű Zrt., Nagykanizsa
 - Víz és Csatorna-művek Koncessziós Zrt., Szolnok
 - Bakony-karszt Vízmű Zrt., Veszprém
 - Zalavíz Zrt., Zalaegerszeg
88. A benchmark alapjául szolgáló minta kiválasztásánál a vizsgálók első lépésben abból a feltételezésből indultak ki, hogy a homogén jogszabályi környezetben, a vizsgált szolgáltatásra vonatkozóan hasonló input árak mellett dolgozó vízművek költségei legfeljebb a vizsgált tevékenység sajátos körülményei (az ellátott települések száma, mérete /lakosságszáma és/vagy földrajzi kiterjedése/, ezzel összefüggésben az alapszolgáltatáshoz alkalmazott csővezeték-rendszer paraméterei, valamint az ellátási területen lévő bekötési vízmérők száma) miatt térhetnek el egymástól.
89. A különböző környezetben (különböző sajátos körülmények között) dolgozó vízművek jellemzői ezért összehasonlításra kerültek, az alábbiakban foglaltak szerint:

Szolgáltató	Város	Törzshálózat hossza (km)	Bekötővezetékek hossza (km)	Bekötési vízmérők száma (db)	Mellékmérők száma (db)	Terület (km ²)	Népsűrűség	Lakosság száma
Tettye Forrásház Zrt.	Pécs	804	203	31 280	66 758	163	963	147 719
BácsVíz	Kecskemét	1 673	530	61 826	22 452	323	354	114 226
Debreceni Vízmű Zrt.	Debrecen	858	272	39 207	62 167	462	450	207 594
Nyírségvíz	Nyíregyháza	1 788	690	75 098	31 666	275	429	117 658
Szeged Vízmű Zrt.	Szeged	689	263	29 970	58 999	281	605	170 052
DMRV	Dunakeszi +Vác	356	99	16 438	10 094	93	795	73 916
Zsigmondy Béla Zrt.	Hmvásárhely	284	159	17 372	8 271	488	97	46 522
KAVÍZ Kft.	Kaposvár	260	107	19 563		114	599	67 979
Délzalai Vízmű Zrt.	Nagykanizsa	733	291	53 464	2 501	148	332	49 302
Víz és Csatorna-művek Koncessziós Zrt.	Szolnok	383	97	24 680	30 796	187	397	74 341
Bakony-karszt Vízmű Zrt.	Veszprém	1 534	302	58 950	32 789	127	486	60 876
Zalavíz Zrt.	Zalaegerszeg	435	78	19 119	92	102	604	59 499

11. táblázat Egyes víziközmű szolgáltatók hálózatának egyes jellemzői 2012-ben

90. A vizsgálok elemezték továbbá, hogy a mellékvízmérők zárral való ellátása (plombálás) során felmerülő, jól körülhatárolható, minden egyes víziközmű-szolgáltató esetében azonos költségelemeket milyen mértékben befolyásolják a már említett földrajzi jellemzők és a vízhálózat műszaki paraméterei. Erre a vizsgálatra tehát annak meghatározása céljából volt szükség, hogy az egyes szolgáltatók között a költségekben és díjakban mutatkozó esetleges (jelentősebb) eltérések magyarázhatóak-e, indokolhatóak-e földrajzi, műszaki adottságbeli különbségekkel.
91. Módszerként a statisztikából ismert korrelációanalízist választották, amelynek eredményét az alábbi mátrix mutatja 12 közműszolgáltató adatai alapján:

	Plombálás díja	Anyagköltség	Bérköltség	Gépjármű költség	Közvetett költség
Törzshálózat hossza	0,18	0,15	0,34	0,23	0,03
Bekötővezetékek hossza	-0,07	-0,19	0,12	-0,02	-0,04
Bekötési vízmérők száma	-0,03	-0,02	0,09	0,05	-0,03
Mellékmérők száma	0,50	0,15	0,20	0,21	0,50
Terület	-0,27	-0,46	0,13	-0,34	-0,15
Népsűrűség	0,73	0,42	0,23	0,57	0,60
Lakosság száma	0,35	-0,09	0,38	-0,01	0,37

12. táblázat A korrelációelemzés eredménye

92. A költség- és áradatok összevetése alapján megállapítható, hogy a mellékvízmérő plombálás költségei és árai nem mutatnak egyértelmű korrelációt sem az egyes vízművek által ellátott település(ek) méretével, sem lakosságszámával, sem a vízmű által kezelt csővezetékek hosszával, sem pedig a bekötési vízmérők, vagy a mellékvízmérők számával.

93. Óvatos következtetésként mindössze az állapítható meg, hogy gyenge-közepes együttmozgás látszik egyes műszaki paraméterek (törzshálózat hossza, mellékmérők száma, népsűrűség), valamint az egyes költségelemek között.
94. Az adatok, valamint a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatás elemzése eredményei azt mutatják, hogy az érintett szolgáltatás egy homogén tevékenység, amely így összehasonlítható költségelemekkel rendelkezik a különböző területeken hasonló tevékenységet végző vállalkozásoknál. Amennyiben pedig valamely vállalkozás ezen a költségszinten nem tudja a tevékenységet végezni, úgy neki kell bizonyítania, hogy melyek azok a sajátosságok, amelyek az ő esetében eltérő költségeket indokolnak.
95. A fent leírtak, valamint a vizsgált és az ahhoz kapcsolódó tevékenységekre vonatkozó jogi szabályozottságból adódó környezet-azonosság garantálja azt, hogy a mintában szereplő szolgáltatók tevékenysége, költségstruktúrája és áralkalmazása összehasonlítható a Tettye Forrásház Zrt-ével.
96. Fentiek alapján a mintában szereplő szolgáltatók által nyújtott hasonló szolgáltatások megfelelő viszonyítási alapnak minősíthetők a vizsgálat által érintett szolgáltatás elemzése során benchmarkként való alkalmazásra.

A vizsgálat során felhasznált információk

97. A vizsgálat keretében az eljárás alá vonttól, valamint a hasonló tevékenységet más földrajzi piacokon végző vállalkozásoktól származó információk kerültek összehasonlításra a tevékenység (és az ehhez hasonlítható tevékenység, a bekötési vízmérőket érintő plombálási tevékenység) költségeinek, valamint a mellékvízmérő plombálás árának alakulását érintően.
98. Tekintettel az időben viszonylag stabilnak tekinthető ár- és költségviszonyokra, az elemzések a 2012. évre vonatkozó adatok alapján kerültek elkészítésre.

VI. Az eljárás alá vont álláspontja

99. Az eljárás alá vont a vizsgálat során, adatszolgáltatásai keretében megfogalmazott álláspontja szerint a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata szolgáltatás nyújtása során alkalmazott díjai indokolt költségeken alapulnak. Jelezte, tudomásuk van arról, hogy a víziközmű-szolgáltatók gyakorlata a mellékvízmérőket érintő szolgáltatások vonatkozásában nem egységes, a korábbi években nagyon különböző gyakorlatok alakultak ki az egyes szolgáltatóknál. Álláspontja szerint van olyan szolgáltató, akiknek díjai nem, vagy alig fedezik az érintett szolgáltatás költségeit. Ebben a körben kiemelte, hogy a vizsgálat által érintett szolgáltatás díjában érvényesíti a mellékvízórákat érintő adminisztrációs és leolvasási igény miatti költségeket a mellékvízmérő hitelességének idejére vonatkozóan. Az eljárás alá vont ezzel kapcsolatban utalt a 2012-től hatályos új szabályozásra, amely álláspontja szerint egyértelműen tiltja a tevékenységek közötti keresztfinanszírozást.
100. Az eljárás alá vont kiemelte azt is, hogy panaszainak tüzetes átvizsgálása eredményeként is megállapítható, hogy a vizsgálat által érintett szolgáltatásra vonatkozóan nagyon kevés panasz érkezett hozzá az elmúlt években, így pl. 2011-ben az összes megkeresés 0.10%-a, 2012-ben 0,057%-a érintette a jelen vizsgálat által érintett szolgáltatást.
101. Az eljárás alá vont a mellékvízmérőket érintő szolgáltatások nyújtásának körülményeiben 2013. május 1-jét követően bekövetkezett változásokra vonatkozóan az alábbiakat nyilatkozta³¹.
102. A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. tv. egyes rendelkezéseinek végrehajtását szabályozó 58/2013. (II.27.) Korm. rendeletben a következő lényeges vonatkozó változások történtek, melyek egyértelműen további többlet költségként jelentkeznek a szolgáltatóknál:
 - a. Kikerült a rendelkezésből egy korábbi szabályozás, mely szerint, ha a mérőeszköz hitelesítéséről az elkülönített vízhasználó nem gondoskodott, a víziközmű-szolgáltató a mellékszolgáltatási szerződést 30 napos határidővel felmondhatta. (Vagyis nem kellett a már nem hiteles mellékmérő órát leolvasni és számlázni rá.)

³¹ Lásd a Vj/42-83/2013. illetve Vj/42-86/2013. sz. adatszolgáltatásokat.

- b. Kötelező a víziközmű-szolgáltatónak legkésőbb szeptember 30-ig térítvevény-szolgáltatással feladott levélben vagy egyéb igazolható módon felhívni az elkülönített vízhasználót a csere vagy az újraterjesztés szükségességére, és az ezzel összefüggő teendőkre.
 - c. Ha a mellékvízmérő cseréjéről az elkülönített vízhasználó határidőben nem gondoskodik, a víziközmű-szolgáltató az elkülönített vízhasználónak címzett felszólítást tájékoztatásul a bekötési vízmérő szerinti felhasználó részére is megküldi. Ez további ügyviteli és posta költséget jelent.
 - d. A víziközmű-szolgáltató a felhasználó kérésére az általa megjelölt határrapra elszámoló számlát, valamint közszolgáltatási vagy mellékszolgáltatási szerződés megszűnése esetén a szerződés megszűnésének napjára végszámlát bocsát ki.
103. Az eljárás alá vont alaptevékenységéhez kapcsolódó nettó árbevétele a víz- és csatornaszolgáltatásból származik és ez kizárólag a szolgáltatási pontig felmerülő feladatok költségeinek fedezetéül szolgál. Ilyen költségek, feladatok például a szolgáltatási ponton elhelyezett főmérő cseréje, hitelesítése, mérőhely ellenőrzése, arra történő számlakészítés, fogyasztási helyhez kapcsolódó adatkezelés és egyéb ügyfélkapcsolati feladatok elvégzése.
104. Függetlenül attól, hogy önálló-e a fogyasztási hely (családi ház), vagy hozzá kapcsolódóan van elkülönített vízfelhasználó (társasházi főmérő mögötti lakások), a szolgáltatás egységdíja nem változik. Ezt a településre érvényes víz- és csatornadíjat, annak mértékét, valamint a díj struktúráját a Vksztv. és végrehajtási rendelete szabályozza, illetve annak előírásai szerint kerül meghatározásra.
105. A törvény azonban számos olyan további feladatot („egyéb szolgáltatások”) ró a szolgáltatóra, amelyet fogyasztói igényre a szolgáltatási ponton túl a szolgáltatónak kötelessége elvégezni, azonban a felmerülő költség a víz- és csatornadíjból nem finanszírozható (keresztfinanszírozás tilalma). Ilyen például az elkülönített vízhasználat mérése és az erre történő elszámolás is. Ezek díját, díjszerkezetét, az elszámolás módját ez idáig a fent nevezett vonatkozó jogszabályok nem szabályozták, azok a jelenlegi ágazati gyakorlatban teljesen eltérőek az egyes szolgáltatóknál, a Vksztv. szerinti ármeghatározást megelőző helyi díj-meghatározási szokásoknak, történeti előzményeknek és kialakult gyakorlatnak megfelelően.
106. Minden a szolgáltatási pont után felmerülő feladat (az elkülönített vízhasználói helyen beépített mellékmérő cseréje, szakszerűségi vizsgálata, mérőhely ellenőrzése, arra történő számlakészítés, fogyasztási helyhez kapcsolódó adatkezelés és egyéb ügyfélkapcsolati feladatok elvégzése) és költség ezen nem szabályozott díjból származó árbevételel fedezendő.
107. Fentiek ismeretében az eljárás alá vont vállalkozás a feladatok elvégzéséhez kapcsolódóan felmerülő költségeket és a korábbi gyakorlatot felülvizsgálta. Megállapította, hogy a díj mértéke és szerkezete tekintetében sem elégíti ki az elvárásokat, azaz a fenntarthatóságot, a költség megtérülés és keresztfinanszírozás tilalmának elvét: a 8 éves mérőcsere ciklusra eső közvetett és közvetlen költségeinek a szolgáltatási pont után eső tevékenységekre mellékmérőnként/fogyasztási helyenként ~50.000 Ft, melyet a gyakorlatukban használt díjstruktúra szerint csak a szakszerűségi vizsgálat során felszámolt díjban tudnának érvényesíteni. Ettől függetlenül bármilyen megoldást is alkalmaznának, a jelenlegi gyakorlathoz képest a fogyasztókra eső költségek jelentősen megnövekednének.
108. Azonban tekintettel a folyamatban levő versenyfelügyeleti eljárásra, a korábban törvényi szabályozással csökkentett és rögzített, víz- és csatorna szolgáltatás díjára, valamint az eddig nem meghatározott, de a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium illetékes Főosztályánál az elérhető információk szerint előkészítés alatt álló – jelen vizsgálat tárgyát is képező – egyéb szolgáltatások díjára és díjszerkezetére vonatkozó szabályozásra, nem hajtották végre díjaikban az egyébként szükséges változtatásokat.
109. A korábban ismertetett, a szakszerűségi vizsgálat eljárás alá vont által kalkulált költség szerkezete 2015-ben elnevezésű táblázatban szereplő kalkulációjuk azt mutatja, hogy a jelenleg alkalmazott díj a szakszerűségi vizsgálat során felmerülő közvetlen költségek mellett még az adott év közvetett költségeire sem nyújt teljes fedezetet.
110. Ennek ellenére továbbra is az elmúlt években bevezetett díjat (bruttó 4700 Ft) alkalmazzák, annak reményében, hogy a korábban nevezett külső körülmények és várható szabályozások a következő évtől

egyértelmű iránymutatást adnak az egyéb tevékenységek minden feltételt és elvárást kielégítő elvégzéséhez. Ennek elmaradásával az eljárás alá vont vállalkozás közép-, hosszú távon e tevékenység tekintetében veszteséggel kell, hogy tervezzen.

111. A jogszabályi környezet változásából eredő egyes többletköltségeit a Tettye Zrt. az alábbiak szerint számszerűsítette:

Megnevezés	2013	2014	2015	Megjegyzés
Rezsicsökkenés	170	333	333	A rezsicsökkentések végrehajtásáról szóló 2013. évi LIV. tv. alapján 2013. július 1-től került alkalmazásra.
Közműadó	177	195	186	A közművezetékek adójáról szóló 2012. évi CLXVIII. tv. alapján, 1420 ezer méter × 125 Ft évente.
Bekötési mérő és mellékvízmérő nem számlázható, becsült különbözete	26	31	31	A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. tv. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II.27.) Korm.rendelet alapján a bekötési és mellékvízmérő különbözetet nem lehet kiszámlázni teljes mellékvízmérősítés esetén.
Romló fizetési hajlandóság, nehezebb behajtás becsült terhei	20	35	35	A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. tv. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II.27.) Korm.rendelet által biztosított nagyobb felhasználó védelem.
Többlet kiadás 2012. évhez képest összesen	393	594	585	-

13. táblázat A Tettye Zrt. előadása szerint a jogszabályi környezet változásából eredően jelentkező többletköltségeinek számszerűsítése (adatok millió forintban)

112. A Tettye Zrt. a mellékszolgáltatási jogviszonnyal kapcsolatos költségeit és díjait is felülvizsgálta az elmúlt időben, és azok módosítása mellett döntött, mely érinti az érvényesített díj szerkezetét, és a 8 éves hitelesség időszakára alapidíj bevezetését látta szükségesnek. Mindazonáltal tekintettel a folyamatban lévő versenyfelügyeleti eljárásra és a várható jogszabály módosításra, mely a mellékvízmérőkkel kapcsolatos szolgáltatások díjainak meghatározását is célozza, egyelőre nem hajtotta végre a tervezett díjmódosítást, de legkésőbb 2016. január 1-ig rendezni kívánja.³²
113. Az eljárás alá vont az előzetes álláspont kézhezvételét követően tett nyilatkozatában³³ előadta, hogy az eljáró versenytanács előzetes álláspontját megalapozatlannak tartja az alábbiakra tekintettel:

A mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálatának jogi háttere:

114. A mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálatának, valamint zárral való ellátásnak a díjait, valamint a díjak szerkezetét a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (továbbiakban: Vksztv.) 2011. december 31. napja előtt történt hatálybalépését megelőzően nem határozta meg semmilyen jogszabályi rendelkezés.

³² Vj/42-86/2013. sz. adatszolgáltatás

³³ Vj-42-99//2013. sz. nyilatkozat

115. A Vksztv. hatályba lépésével azonban a helyzet továbbra sem változott, mivel sem a Vksztv. sem pedig annak végrehajtásáról szóló 58/2013. Kormányrendelet (továbbiakban: Vhr.) nem tartalmaz kifejezett rendelkezéseket a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata — beleértve a zárral való ellátást is — szolgáltatásra és az ahhoz kapcsolódó kiszállásra.
116. Véleménye szerint megállapítható tehát, hogy a vizsgált időszakban mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata (beleértve a zárral való ellátása) szolgáltatás és ahhoz kapcsolódó kiszállás díjainak megállapításával és a díjak szerkezetével kapcsolatosan nincs konkrét törvényi rendelkezés.
117. Álláspontja szerint azonban a vizsgált időszakban — és mindaddig, amíg a víziközmű szolgáltatás díjait meghatározó miniszteri rendelet nem lép hatályba, az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (továbbiakban: Ártörvény) egyes szabályait kell alkalmazni a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata (beleértve a zárral való ellátást is) díjainak megállapítása során. Ezen érvelést támasztja alá, hogy a Vksztv. hatályba lépéséig, vagyis addig, amíg a víziközmű-szolgáltatás díjai a Vksztv. által befagyasztásra nem kerültek, a helyi önkormányzatok szintén az Ártörvény rendelkezéseinek a keretei között állapították meg a víziközmű-szolgáltatás díjait.
118. Az Ártörvény 1.§ (1) bekezdés a) pontja szerint az törvény hatálya kiterjed a gazdasági tevékenységet folytató jogi személyre, jogi személyiség nélküli gazdasági és egyéb társaságra, természetes személyre (valamint az általuk belföldön érvényesített árakra és díjakra).
119. Az Ártörvény 1.§ (2) bekezdés i) pontja szerint az Ártörvény hatálya nem terjed ki a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény alapján meghatározott díjakra. Tekintettel arra, hogy a Vksztv. nem tartalmaz a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata, valamint a zárral ak) ellátásának díjaira vonatkozó rendelkezéseket így c díjak tekintetében az Ártörvény rendelkezései kell irányadónak tekinteni.
120. Az Ártörvény 8. § (1) bekezdése szerint a legmagasabb árat - a (2) bekezdésben szabályozott kivétellel – úgy kell megállapítani hogy a hatékonyan működő vállalkozó ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségre fedezetet biztosítson, tekintettel az elvonásokra és a támogatásokra is.
121. Annak vizsgálata során tehát, hogy a mellékvízmérők zárral való ellátást) és ahhoz kapcsolódó kiszállásnak a díja jogszabályszerű e azt kell megvizsgálni, hogy az alkalmazott díj megfelel e Ártörvény 8.5 (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek az adott víziközmű-szolgáltató esetében.
122. Arra vonatkozó vizsgálatot, hogy a Tettye által mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálatának (beleértve a zárral való ellátást) is ahhoz kapcsolódó kiszállás díjának Tettye által történt meghatározása megfelel-e az Ártörvény rendelkezéseinek a Tisztelt Versenytanács nem folytatott le semmilyen bizonyítást. Ekként nem vonható le megalapozott következtetés a tekintetben, hogy a Tettye visszaélt gazdasági erőfölényével a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata (beleértve a zárral való ellátása) szolgáltatásra és ahhoz kapcsolódó kiszállásra vonatkozó díjak megállapítása során.

A Benchmark módszer alkalmazhatóságának kérdése

123. E körben hivatkozott arra, hogy az eljáró versenytanács által is hivatkozott Scandlines Sverige AB kontra Port of Helsingborg ügyben született Bizottsági határozat 157. pontja is kimondja, hogy az ügyben leküzdhetetlen akadályt jelentett megfelelő (összehasonlítható) benchmarkok kialakítása, ugyanis maga a benchmark is túlságosan függ a piactól, amellyel kapcsolatosan képzik, így amennyiben maguk a piacok sem hasonlíthatóak össze, úgy az azokkal összefüggésben megképzett benchmarkok sem lehetnek összehasonlítási alapok.
124. Előadta azt is, hogy a szolgáltatási területének adottságai számottevő mértékben eltérnek a benchmark módszer alapján történő összehasonlításba bevont többi víziközmű szolgáltatóétól (domborzat, felhasználói egyenérték, szolgáltatási terület nagyság, törzshálózat hossza).
125. A fentiek alapján véleménye szerint megállapítható, hogy a más víziközmű-szolgáltatók által hitelesített és/vagy felszerelt mellékmérő szakszerűsítési díja (beleértve a zárral való ellátást is) értéke benchmarkként jelen eljárás keretében nem alkalmazható, mivel a különböző szolgáltatási területen működő és eltérő nagyságú víziközmű-szolgáltatók üzemeltetési költség szerkezete, valamint működési költséggel nagyban eltérnek egymástól. Az érintett földrajzi piacokon kialakult ár tehát nem hasonlítható össze.

126. A hivatkozott United Brands kontra bizottság ügy 251. pontja kapcsán kitért arra, hogy a túlzottan magas mérték — egyebek mellett - objektíve is értékelhető (vagyis nem csak a benchmark módszer alkalmazható) a szóban forgó termék eladási árának az önköltségi árral való összehasonlítása révén, amelynek során kimutatható a haszonkulcs mértéke, így álláspontja szerint annak megítélése lett volna a feladat, hogy túlzott aránytalanság a ténylegesen felmerült költségek és a ténylegesen megkövetelt ár között, mégpedig az Ártörvény 8.§-ának alkalmazása alapján. Erre vonatkozóan azonban a versenytanács, illetve a versenyfelügyeleti eljárást megelőző vizsgálati szakasz semmilyen bizonyítást nem folytatott le.
127. Előadta, hogy az előzetes álláspont 133. pontja földrajzi piacként határozza meg az eljárás alá vont szolgáltatási területét, amely az eljárás alá vont végzi a mellékmérők szakszerűségi vizsgálatát és zárral való ellátását. A benchmark-elemzésben mégis eltérő földrajzi helyzetű eltérő műszaki paraméterekkel valamint kapacitás- és a népességi adatokkal rendelkező területileg behatárolt szolgáltatásokat hasonlít össze anélkül, hogy a különbségeket kvantifikálná.
128. Hivatkozott arra is, hogy az alkalmazott összehasonlító eljárás alkalmazhatóságát a versenytanács semmilyen bizonyító erejű ténnyel, adattal, vagy az eljárás tárgyára vonatkozóan relevanciával bíró hivatkozással nem támasztotta alá a hivatkozott nemzetközi, illetve hazai vonatkozású jogesetek jelen ügyben történő alkalmazhatósága pedig álláspontja szerint a fentiek szerint cáfolhatóak összehasonlítási alapot egyébként is csak Pécs városával azonos jellegű, hasonló nagyságrendű is hasonló szolgáltatási jellemzőkkel (domborzat, felhasználói egyenérték, mellékvízmérők száma, szolgáltatási terület) város jelenthetne, ilyen azonban álláspontjuk szerint Magyarországon nem létezik.
129. A fenti szempontok alapján az alkalmazott benchmark ár-összehasonlítás álláspontja szerint szakmailag nem megalapozott, nem veszi figyelembe az alapvető eltéréseket az összemérésbe bevont szolgáltatók, illetve a víziközmű rendszerek között.

A hivatkozott versenytanácsi gyakorlat nem támasztja alá az eljáró versenytanács tervezett megállapításait:

130. Az előzetes álláspont 149. pontjában az eljáró versenytanács számos versenyfelügyeleti eljárásban hozott végzésre hivatkozik, amikor kijelenti, hogy az ár költségalapú vizsgálata során felmerült és indokolt költségek ismerhetők el, azaz az ár kialakítás során a felmerült és indokolt költségek ismerhetők el, és vehetőek figyelembe. Szinte valamennyi hivatkozott versenytanácsi végzés telekommunikációs társaságok árképzésével kapcsolatos, feltételezett gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indult.
131. Nyilvánvaló, hogy a hivatkozott ügyek és a jelen ügy tényállása még csak megközelítőleg sem lehet hasonló. A mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálatának, beleértve a zárral való ellátást – ár és költségalapú vizsgálata során felmerülő és indokolt költségek is nyilvánvalóan alapvetően mások. A mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata beleértve a zárral való ellátást – összegének megállapítására vonatkozóan azonban pont ezt az elemzést mulasztotta el a versenytanács, amikor a benchmarkok meghatározása során nem vette figyelembe, hogy milyen eltérő költségtényezők vannak egy-egy víziközmű szolgáltatónál a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata – beleértve a zárral való ellátást – költségeinek megállapítása vonatkozásban.

A vizsgálat által érintett szolgáltatás költségeire vonatkozó információk:

132. Az 54-66. pontokban a Versenytanács a vizsgálat által érintett szolgáltatások költségeire vonatkozóan rögzít információkat, majd a VIII. Jogi értékelésben ezek elemzését követően tesz megállapításokat, melyek a IX. Jogkövetkezmények alkalmazásának megalapozását szolgálják.
133. Előadta, hogy az eljáró versenytanács figyelmen kívül hagyta előzetes álláspontjának összeállításakor a Vj/42-85/2013. sz. nyilatkozatát, illetve azzal ellentétesen az 55., 56. és 110. pontban a megadott költségkalkulációt tévesen a 2015. évre vonatkozó kalkulációként rögzíti és ezt követően ezt következetesen csak a 2015. évtől veszi figyelembe.

134. A Tettye megerősíti azon nyilatkozatát, mely szerint a fenti 3. táblázat: *A mellékmérő szakszerűségi vizsgálat költség elemei*³⁴ megadott információ a vizsgált tevékenység költségszerkezetét mutatja a teljes vizsgált időszakra, és ismételten kéri, hogy az ettől eltérő korábbi nyilatkozatokat szíveskedjenek figyelmen kívül hagyni.

A kiszállás gépjármű költségei

135. A 156. pontban Tettye a kiszállás egységárának meghatározásakor a tevékenységhez ténylegesen használt gépjárműveinek a főkönyvben megjelenő költségeit vette alapul. A felmerülő költségek szabályozott (köz)beszerzési folyamat során alakulnak ki, így teljesen piaci alapú költségeknek tekinthetők. A könyvvizsgáló hitelesítette a társaság főkönyvét. A 9. számú melléklet részletesen bemutatja a gépjármű norma számítási menetét.
136. Az eljáró versenytanács által a gépjármű norma számításnál használt 9 Ft/km (a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. Tv 25.§(2)) a saját gépjárművel történő munkába járásra vonatkozik, nem üzletszerű használatra. A megjelölt jogszabályban lévő 9 Ft/km már 10 éve van érvényben, a valós költségekhez már ebből adódóan sincs semmi köze, így ez esetben alaptalan a használata az összehasonlításhoz (hiszen esetünkben auditált főkönyvi adatokból nyerhető pontos költség összetétel és nagyság).

A közvetett költségek érvényesítésének alapja

137. A MEKH az általános költségek szétosztását a közvetlen költségek arányában javasolja a VK 5/2013. számú ajánlásában, melyet a 8. számú mellékletként csatolt. A Tettye ennek megfelelően járt el, vagyis ezen ajánlás alapján készítette el az önköltség számítási szabályzatát. Ezt az önköltség számítási szabályzatot a MEKH 2013-ban elfogadta a MEKH által kiállított működési engedélyben, melyet a 7. számú mellékletként csatolt. A működési engedély a MEKH 1971/2013 számú határozataként jelent meg, melynek „Indoklás” című része külön is kitér az önköltség számítási szabályzatra.
138. Az önköltség számítási szabályzat része a számviteli politikának a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint. Az 5. és 6. számú mellékletbe csatoljuk a Tettye számviteli politikáját és önköltség számítási szabályzatát tartalmazó dokumentumokat.
139. Az önköltség számítási szabályzat alapján számolt 2014. évi költségszerkezetet a 3. számú mellékletben csatolta. Ebből látható, hogy a táblázat 2. sorában lévő Víz ágazatra a közvetlen költség 84%-ának megfelelő általános költség terhelődik. A vízmérők ebbe az ágazatba tartoznak. Ekkora általános költség beszámítása a szakszerűségi vizsgálat költségszerkezetébe rendkívül megterhelő lenne, figyelembe véve a piaci viszonyokat és a lakosság teherbíró képességét. Ezért a MEKH által jóváhagyott önköltség számítási szabályzatban rögzített elvektől eltérve tételesen kerültek kiszámításra a szakszerűségi vizsgálatához tartozó általános költségeket, melyet a 4. számú mellékletben mutatott be. Százalékosan kifejezve az általuk használt összesen 1 492 Ft/mellékvízmérő általános költség a közvetlen költség 52%-ának felel meg.
140. A szakszerűségi vizsgálatához tartozó kiszállás költségszerkezetében 30% általános költséggel számolt, ami a csatolt hivatalos önköltség számítási táblázat 8. „Egyéb munka” sorában, az „1” oszlopban látható 29% kerekítése.
141. Fentiek alapján megállapítható, hogy a Versenytanács által 177. és 178. pontban taglalt a Tettye gyakorlata során érvényesített közvetett költség sem a MEKH által a működési engedélyben jóváhagyott, sem a tételes, auditált főkönyvi számokkal alátámasztható költségszámítás alapján sem túlzott.

³⁴ lásd Vj/42-99/2013. 1.4. pont harmadik bekezdésében

Egyéb észrevételek

- 142.A 200. pont a 58/2013. (11.27.) Kormányrendelet 64.§ 7/a bekezdése szerint a Víziközműszolgáltató az elszámolás alapjául szolgáló fogyasztásvízmérőnek a mérésügyről szóló törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben előírt hitelesítési idejét nyilvántartja és a lejáratí évbén, legkésőbb szeptember 30-ig térítévéný-szolgáltatással feladott levélbén vagy egyéb igazolható módon felhívja az elkülönített vízhasználót a csere vagy az újrähitelesítés szükségességére, és az ezzel összefüggő teendőkre. Utalunk arra, hogy a mellékvízmérőre számlázás nem térítévénýes, valamint költségét nem fedezi a víz és szennyvíz szolgáltatás egységára, továbbá emlékeztetünk, hogy alapidíj nincs a mellékvízmérőre.
- 143.A 202. pontban tett megjegyzés alaptalan, hiszen a szakszerűsítési vizsgálat díja a rezsicsökkentés idősziakában nem változott, így az a feltételezés, hogy az alaptevékenységhez kapcsolódó, rezsicsökkentésből adódó árbevétel kiesést a mellékszolgáltatási jogviszonyhoz kapcsolódó bármely díjba beépítette volna a társaság, valótlán. Ez azért sem lehetséges, mert a víziközmű szolgáltatók szigorú számviteli szétválasztással biztosítják az egyes tevékenységek gazdasági átláthatóságát, melyet a MEKH hivatalból ellenőriz.

Kötelezettségvállalás

- 144.A Tptv. 75.§-ában foglaltak szerint a Tettye a kötelezettségvállalásra vonatkozó nyilatkozatot tett azzal, hogy kifejezetten kijelentette, hogy ezen kötelezettségvállalás nem jelenti a jelen eljárás tárgyául szolgáló feltételezett jogsértés Tettye által történő bármilyen arányú elismerését.
- 145.A Tettye kötelezettségvállalását az alábbiakat mérlegelve hozta:
- a) amennyiben csökkenti év közben a szakszerűsítés díját és bevezeti az alapidíjat a mellékszolgáltatásra, úgy ennek következményeként a jelentős díjmérték és díjstruktúra váltás nem átlátható viszonyokat és az emelkedő költségekkel társadalmi feszültséget, fogyasztói elégedetlenséget generál (meghirdetett mérőcsere program, nagyszámú folyamatban levő megrendelés)
 - b) amennyiben 2016. január 1-től bevezeti a módosítást a jogszabályi módosulás szerint, vagy saját hatáskörbén a tulajdonossal való egyeztetésnek megfelelően a tulajdonosi, helyi, közösségi érdekek figyelembe vételével, úgy elszámolás és fogyasztói tájékoztatás szempontjából is átlátható és adminisztratív eszközökkel is kezelhető viszonyok teremthetők.
 - c) ezt figyelembe véve a 2015. december 31-i elvégzett szakszerűségi vizsgálatok tekintetében, ahol 130 napon belül a mellékszolgáltatási jogviszony megszüntetését kezdeményezik (tehát a megfizetett díjhoz szolgáltatás teljes mértékben nem kapcsolódik), vagy azt a korábban elvégzett szakszerűségi vizsgálatot követően 130 napon belül kezdeményezték a Tettye a díjat térítő elkülönített vízhasználó részére az általa igénybe nem vett szolgáltatások költségeire eső teljes díjrészt visszatéríti.
 - d) figyelembe véve a fent leírtakat a Tettye az új díjképzést 2016. január 1-től tudja bevezetni. A jelenleg alkalmazott díjakat addig nem változtathatja, elkerülendő az éven belüli többszöri módosítást, mely fogyasztói elégedetlenséget vált ki, az nem, vagy nehezen követhető.
- 146.Amennyiben az eljáró versenytanács a fent előadottak ellenére mégis megállapítaná a gazdasági erőfölénnyel történő visszaélést a kiszabható bírság mérséklésére vonatkozóan az alábbiakat adta elő.
- 147.A feltételezett jogsértés piaci viszonyokat korlátozó hatásaként tényleges versenykorlátozás nem következett be, a társaság a piaci szereplőknek nem okozott hátrányt, illetve erre vonatkozó adat nem került megállapításra.
- 148.Álláspontja szerint megállapítható az is, hogy a verseny veszélyeztetése az érintett árupiacon, illetve földrajzi piacon nem következett be, mivel a Tettye a szolgáltatási területén a Vksztv. 35.§ (1) bekezdése alapján kizárólagos joggal és kötelezettséggel rendelkezik a víziközmű-szolgáltatás nyújtása során. Ezzel párhuzamosan pedig az is megállapítható, hogy más piaci szereplők — tekintettel azok teljes hiányára - hátrányt nem szenvedhettek.
- 149.A mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata - beleértve a zárral való ellátást is — díjainak mértékét meghatározó konkrét jogszabályi rendelkezés sem a feltételezett jogsértés időpontjában sem jelenleg

nem nincsen, az árak kiszámításának pontos módszerének megállapítására a szolgáltatók voltak jogosultak.

150. Kérte továbbá, hogy az esetleges bírság kiszabásánál az eljáró versenytanács legyen figyelemmel a Tettye kötelezettségvállalásában foglalt reparációs vállalásra.
151. Tekintettel arra, hogy a Ket. 74.§ (2)-(5) bekezdései fizetési kedvezmény kérelmezésével és engedélyezésével kapcsolatos rendelkezései a fizetési kedvezmény kérelmezésével és engedélyezésével kapcsolatos rendelkezéseinek alkalmazását a Tpv. 44.§-a kizárja, ezért arra az esetre, ha a Versenytanács megállapítaná az eljárás alá vont jogsértését és ezzel egyidejűleg vele szemben bírság kiszabásáról is határozná, úgy ebben az esetben a Tettye. részletfizetési kérelmet terjeszt elő a bírság összegének teljesítésére vonatkozóan.
152. A fentiekre tekintettel elsődlegesen kérte az eljáró versenytanácsot, hogy a kötelezettségvállalásra tekintettel a Tpv. 76.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a Tettye a vállalt kötelezettségvállalás teljesítésére kötelezze az eljárás megszüntetésével együtt.
153. Másodlagosan - amennyiben az elsődleges kérelemnek a Versenytanács nem ad helyt - kérte, hogy a Versenytanács állapítsa meg, hogy a Tettye a vizsgált időszakban nem élt vissza gazdasági erőfölényével a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata (beleértve a zárral való ellátása) szolgáltatásra és ahhoz kapcsolódó kiszállásra vonatkozó díjak megállapítása során.

VII. Jogi háttér

154. A Tpv. 21. §-ának a) pontja szerint tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélni, így különösen az üzleti kapcsolatokban - ideértve az általános szerződési feltételek alkalmazásának esetét is - tisztességtelenül vételi vagy eladási árakat megállapítani, vagy más módon indokolatlan előnyt kikötni, vagy hátrányos feltételek elfogadását kikényszeríteni.
155. A Tpv. 22. §-ának (1) bekezdése alapján gazdasági erőfölényben van az érintett piacon (14. §), aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak és üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására.
156. A Tpv. 22. §-ának (2) bekezdése szerint a gazdasági erőfölény megítéléséhez vizsgálni kell különösen
- a) azt, hogy az érintett piacra való belépés és az onnan történő kilépés milyen költségekkel és kockázattal jár, illetve, hogy milyen műszaki, gazdasági vagy jogi feltételek megvalósítását igényli;
 - b) a vállalkozás, illetve vállalkozáscsoport [15. § (2) bekezdés] vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, illetve annak alakulását;
 - c) az érintett piac szerkezetét, a piaci részesedések arányát, a piac résztvevőinek magatartását, valamint a vállalkozásnak, illetve vállalkozáscsoportnak a piac alakulására gyakorolt gazdasági befolyását.
157. A Tpv. 22. §-ának (3) bekezdése szerint gazdasági erőfölényben lehet egy vállalkozás, illetve vállalkozáscsoport vagy több vállalkozás, illetve több vállalkozáscsoport közösen.
158. A Tpv. 14. §-a szerint
- (1) Az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni.
 - (2) A megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt - a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel - ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait.
 - (3) Földrajzi terület az, amelyen kívül
 - a) a fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy
 - b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

159. Valamely sérelmezett magatartás vizsgálata során állást kell foglalni abban, hogy az piaci magatartásnak (versenycselekménynek) tekinthető-e. A versenyjog ugyanis kizárólag a vállalkozó versenycselekményét minősíti. Versenycselekmény a vállalkozó minden magatartása, amelyet piacra lépése, piaci szereplése során üzlete körében gazdasági céljai elérése érdekében fejt ki vagy tanúsít (Vj/157/1994).
160. A Tptv. hatálya annak 1. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján a Magyarország területén tanúsított piaci magatartására terjed ki. Mivel a Tptv. 1. §-ban foglalt, „amennyiben törvény eltérően rendelkezik” fordulat főszabály alóli kivétel, azt alapelvi jelleggel szűken kell értelmezni. Ez felel meg annak a jogalkotói szándéknak, amely a Tptv.-t minden gazdasági szektorban irányadó viselkedési kódexnek szánta. A versenyellenes magatartásra vonatkozó felhatalmazásnak törvényben kell testet öltetnie (vagy arra egyértelműen visszavezethetőnek lennie), továbbá kétséget kizáróan ki kell tűnnie annak a kivételes jogalkotói szándéknak, mely a versenytörvény főszabályként való érvényesülésének az adott gazdasági ágazatban gátat kíván szabni.³⁵ (Vj/100/2002.)
161. A Tptv.-ben foglalt tilalmakat nem lehet érvényesíteni, ha adott magatartás állami intézkedés egyenes következménye, vagyis alapvetően hiányzik a magatartás piaci, gazdasági jellegéhez szükséges autonómia. Amennyiben az állami intézkedés befolyással van ugyan a piaci magatartásra, de hagy mozgásteret a vállalati szabad döntésnek, akkor alkalmazható az azt tiltó Tptv. rendelkezés, legfeljebb a kiszabható bírság összegének megállapításakor veendő figyelembe az állami közrehatás enyhítő tényezőként.³⁶
162. Bár a vízgazdálkodásról szóló 1995. LVII. törvény 2012. július 13-ig hatályos 13. §-ának (1) bekezdése szerint³⁷ a víziközművek működtetése során végzett vízellátás, szennyvízelvezetés, - elhelyezés és -tisztítás, valamint egyesített rendszer esetén a csapadékvíz-elvezetés közüzemi tevékenység, a jelen eljárás tárgyát képező tevékenység ezen körön kívül esik, így – noha a fogyasztó igénye esetén a szolgáltatót szerződéskötési kötelezettség terheli – a szolgáltatás díjára vonatkozóan semmilyen konkrét jogszabályi előírás nem volt érvényben.
163. Összességében tehát megállapítható, hogy a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálata illetve annak részeként a zárral való ellátása tevékenység a Tptv. tárgyi hatálya alá tartozó piaci tevékenységnek minősül.
164. Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárás érdemét érintően a következő döntéseket hozhatja:
- A Ket. 31. § (1) bekezdése szerinti esetekben a Tptv. 44. §-ára figyelemmel az eljárást végzéssel megszüntetheti.
 - A Tptv. 77. § (1) bekezdése értelmében az eljáró versenytanács határozatában
 - d) megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését,
 - e) elrendelheti a törvénybe ütköző állapot megszüntetését,
 - f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását,
 - g) a törvénybe ütközés megállapítása esetén kötelezettséget írhat elő, így különösen az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától vagy további fenntartásától való indokolatlan elzárkózás esetén [21. § c) pont] szerződéskötésre kötelezhet,
 - i) megállapíthatja, hogy a magatartás nem ütközik a törvénybe,
165. Az eljáró versenytanács a Tptv. 78. §-a alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki e törvény rendelkezéseit megsérti. A Tptv. 78. § (1) bekezdése alapján a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak – a határozatban azonosított – vállalkozás-csoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A Tptv. 78. § (3) bekezdése alapján a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás

³⁵ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tptv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2012. I. 1.5 pont

³⁶ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tptv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2012. I. 1.6. pont

³⁷ A szabályozást az egyes víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2012. évi CVI. törvény helyezte hatályon kívül.

ismételt tanúsítására – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VIII. Jogi értékelés

VIII.1. Az érintett árupiac

166. Az eljárás során vizsgált magatartás tanúsítására az eljárás alá vont részéről a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata és annak részeként zárral való ellátása tevékenység folytatásának keretében került sor.
167. A mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata (szolgáltatás) a vezetékes ivóvíz-szolgáltatáshoz szorosan kapcsolódik azáltal, hogy a vizsgált magatartással érintett mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása azon mérőeszközökre vonatkozik, amellyel az ivóvíz-szolgáltatás keretében szolgáltatott ivóvíznek az elkülönült fogyasztók részére ténylegesen szolgáltatott mennyisége kerül mérésre, illetve meghatározásra. Erre vonatkozó szerződés megléte esetén a mellékvízmérőn mért vízmennyiség a szolgáltató számára az elkülönült fogyasztónak történő számlázás alapjául szolgál.
168. A mellékvízmérő elkülönített számlázás alapjául akkor használható a vonatkozó jogi szabályozás értelmében, ha a mérő érvényes hitelesítéssel rendelkezik és az ivóvíz-szolgáltató a visszaéléseket megakadályozó, illetve azokat indikáló eszközzel, azaz zárral való ellátásáról gondoskodott.
169. Az ivóvíz-szolgáltatáshoz kapcsolódó mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálata és annak részeként zárral való ellátása szolgáltatást fentieknek megfelelően csak az ivóvíz-szolgáltató jogosult és képes végezni, illetve végeztetni, vagyis a tevékenységet csak az a vállalkozás végezheti, amelynek szolgáltatási területéhez az érintett ingatlan tartozik, vagy ennek a vállalkozásnak a döntése alapján olyan másik vállalkozás, vagy vállalkozások, amelynek, vagy amelyeknek az érintett ivóvíz-szolgáltató vállalkozás e tevékenység végzését engedélyezte (átengedte).
170. A vizsgált szolgáltatás esetében tehát fentieknek megfelelően nem beszélhetünk alternatív szolgáltatásról, és a szolgáltatásnak nem létezik tényleges helyettesítője sem.
171. Az elkülönült fogyasztók mellékvízmérő révén külön mért fogyasztása alapján történő számlázásnak elvben alternatíváját képezi az egy helyrajzi számon található háztartások bekötési vízmérőn mért összesített fogyasztásának valamilyen elv alapján történő elosztása a háztartások között, és az ennek alapján történő számlázás. A mellékvízmérők alkalmazása azonban éppen az összesített fogyasztásmérés révén teremtett helyzetből való továbblépést szolgálta, kiküszöbölve egyúttal az összesített fogyasztásmérésből, és az ennek alapján történő számlázásból származó visszasságokat és problémákat. A tényleges fogyasztáson alapuló költségmegosztás illetve költségelszámolás a valós helyzetet és folyamatokat (fogyasztást) veszi alapul, így annak eredménye a valóságot jobban tükrözi az összesített fogyasztásmérés- és elszámolás módszerénél, egyúttal annál sokkal igazságosabb helyzetet teremtő megoldás, amely ráadásul a környezetvédelmi szempontoknak (ivóvízzel való takarékoskodás, illetve az erre való ösztönzés) is jobban megfelel.
172. Fentiek alapján megállapítható, hogy a mellékvízmérők alkalmazása révén történő elkülönített fogyasztásmérésnek a jelenlegi jogszabályi környezetben (egy helyrajzi számon csak egy bekötési vízmérő kerülhet felszerelésre) nincs valós alternatívája, így a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátás tevékenységnek (szolgáltatásnak) ilyen megfontolás alapján sincs valós, vagy akár potenciális helyettesítője.

VIII.2. Az érintett földrajzi piac

173. Az egyes ivóvíz-szolgáltatók összefüggő, egységes, az egyes települések elhelyezkedéséhez igazodó földrajzi területben meghatározható működési (szolgáltatási) területen végzik ivóvíz-szolgáltatási tevékenységüket. A települések elhelyezkedését követő ivóvízhálózat és ezzel összefüggésben a működési terület azzal összefüggésben alakult ki, hogy az egészséges ivóvízzel való ellátást a helyi

önkormányzatokra vonatkozó szabályozás a helyi önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatául róttá.

174. A szolgáltatás jellegéből és vázolt sajátosságaiból fakadóan annak földrajzi piaca helyi piac.
175. Az a tény, hogy a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálatát/plombálását csak az adott területen ivóvizet szolgáltató vállalkozás végezheti (vagy engedélyezheti a tevékenység végzését más szolgáltatónak), azt is jelenti, hogy az ivóvíz-szolgáltatás földrajzi piaca befolyásolja a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálatát/plombálását földrajzi piacának meghatározását. Azok a fogyasztók tehát, akik a Tettye szolgáltatási területén elhelyezkedő háztartások, a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatást (hasonlóan a vezetékes ivóvíz-szolgáltatáshoz) csak a Tettyétől tudják igénybe venni, vagyis a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat és plombálás érintett földrajzi piaca a Tettye ivóvíz-szolgáltatási tevékenysége által érintett területen megegyezik a Tettye ivóvíz-szolgáltatási tevékenységi területével.
176. Az eljárásban vizsgált magatartás szempontjából az érintett piac fentiek alapján a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálatát és annak részeként zárral való ellátása szolgáltatás nyújtása a Tettye szolgáltatási területén, mint helyi piacon³⁸.

VIII.3. A gazdasági erőfölény vizsgálata

177. A vezetékes ivóvíz-szolgáltatás jellegzetességei és a szolgáltatókra vonatkozó jogi szabályozás sajátosságai, valamint a tevékenység közüzemi jellege miatt egy adott földrajzi területen csupán egyetlen ivóvíz-szolgáltató tevékenykedik, az egyes szolgáltatók működési (szolgáltatási) területei között átfedés nincs. Ennek megfelelően az egyes szolgáltatóknak az ivóvíz-szolgáltatást tekintve működési területükön jellemzően helyi monopóliumuk van. Mivel pedig a szakszerűségi vizsgálat és annak részeként a zárral való ellátás tevékenységet csak az adott területen tevékenykedő ivóvíz-szolgáltató végezheti (illetve jogosult dönteni a tevékenységre vonatkozó jogosultság kérdésében), és az eljárás alá vont vállalkozás szolgáltatási területén ő vagy alvállalkozója végzi az érintett tevékenységet, megállapítható, hogy az eljárás alá vont monopolhelyzetet élvez szolgáltatási területén a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálatát és (a szolgáltatás részeként a zárral való ellátása) szolgáltatás piacán is.

VIII.4. A gazdasági erőfölénnyel való visszaélés

178. Annak vizsgálata, hogy az eljárás alá vont megvalósította-e a gazdasági erőfölénnyel való visszaélést a 2011 májusától érvényes, mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatásra vonatkozó díjainak alkalmazása révén a Legfelsőbb Bíróság Kf. II. 39.048/2002/13. számú ítéletében foglaltaknak megfelelően többféle megközelítéssel, vizsgálati módszerrel történt. Így megvizsgálásra került
- az eljárás alá vont áralkalmazása saját, indokoltan felmerülő költségei alapján,
 - az eljárás alá vont vizsgálat által érintett szolgáltatásának költségei más földrajzi piacokon tevékenykedő piaci szereplők által megegyező szolgáltatás kalkulációjában figyelembe vett költségek összevetése révén, valamint
 - az eljárás alá vont által az érintett tevékenységre alkalmazott ár mértéke a megegyező szolgáltatást nyújtó más vállalkozások árainak tükrében.
179. Mindezen elemzések célja tehát annak megállapítása volt, hogy a Tettye Zrt. által a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálatát és annak részeként zárral való ellátása szolgáltatásra alkalmazott díjainak mértéke, illetve ezek alkalmazása kizsákmányoló visszaélésnek minősülhet-e. Az esetlegesen kizsákmányoló jellegű visszaélés a túlzó árazás tényállásának szemszögéből került vizsgálatra.

³⁸ Lásd jelen előzetes álláspont 2. táblázatát

VIII.5. A kizsákmányoló visszaélés vizsgálata – túlzó árazás

180. Az Európai Bíróság a United Brands ügyben hozott ítélete szerint túlzott mértékűnek tekinthető az olyan ár, mely nem áll ésszerű viszonyban a nyújtott szolgáltatás gazdasági értékével.³⁹ Annak megítélése, hogy mely esetekben nem áll arányban az ár a termék gazdasági értékével és tekinthető ezért túlzó mértékűnek, több módszer és megközelítésmód alapján történhet.
181. Az egyik módszer (A) a vizsgált termékhez kapcsolódó költségeket elemzi részletesen, majd a közvetlen előállítási költségekkel hasonlítja össze az árakat. A költségek feltárását követően kerülhet sor annak megállapítására, hogy a fennmaradó árresz túlzott mértékűnek minősül-e. Az Európai Bíróság gyakorlata szerint első lépésben azt szükséges vizsgálni, hogy fennáll-e túlzott aránytalanság a ténylegesen felmerült költségek és a ténylegesen alkalmazott ár között.⁴⁰
182. A másik módszer (B és C) egy megfelelő zsinórmérték (benchmark) kialakítása, és a vizsgált árszint (költségszint) ehhez történő hasonlítása. Az, hogy egy adott ügyben mi tekinthető megfelelő benchmarknak, az egyes ügyek körülményeitől függ. Ezt a módszert nevezzük összehasonlító módszernek.
183. Az említett kétféle közgazdasági módszerrel tulajdonképpen három vetületben került megvizsgálásra a Tettye Zrt. árazási gyakorlata. Egyrészt az eljárás alá vont díjszabása került viszonyításra a saját költségeihez, másrészt az eljárás alá vont költségei más vállalkozások költségeivel, harmadrészt az eljárás alá vont árai más vízművek áraival is összehasonlításra került.
184. A Tettye Forrásház Zrt. árazási magatartásának elemzése során mind a költségelemzési módszer, mind az összehasonlító módszer alkalmazása indokolt és célravezető.

VIII.5.1. Költségelemzés módszere

185. Az eljárás során az eljárás alá vont által a szolgáltatás költségeire vonatkozóan tett nyilatkozatai között felfedezhető ellentmondások kapcsán a következő megállapítások megemlítése szükséges. Az eljárás vizsgálati szakaszában az eljárás alá vont részére több adatkérő végzés került megküldésre, amelyek az eljárás alá vont mellékvizmérő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatás díjában figyelembe vett egyes költségelemekre, illetve az egyes költségelemek nagyságára, tartalmára vonatkozó információk szolgáltatására vonatkoztak. Az eljárás alá vonttal szemben az egyes adatszolgáltatásban⁴¹ egymásnak ellentmondó, a tényfeltárást megnehezítő és késleltető adatszolgáltatási miatt 2015. május 29-én VJ/42-63/2013. számú végzéssel eljárási bírság került kiszabásra.
186. A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az eljárási bírságot kiszabó vizsgálói végzést Vj/42-67/2013. számú végzésével helybenhagyta, miután azt az eljárás alá vont megtámadta. Ezt követően a Tettye a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz fordult, és a közigazgatási hatósági végzés bírósági felülvizsgálata iránt indított nemperes eljárást. A bíróság elutasította a Tettye Zrt. felülvizsgálati kérelmét.⁴²
187. Az eljárás alá vont az eljárás kései szakaszában tett, a VJ/42-86/2013. számú adatszolgáltatásban szereplő nyilatkozatával kérte, hogy a költségekre vonatkozó korábbi, esetlegesen ellentmondó és megtévesztő nyilatkozatait a GVH hagyja figyelmen kívül, és az eljárás jelenlegi szakaszában tett nyilatkozatait tekintse érvényesnek. Kérése indokaként azt jelölte meg, hogy a korábbi adatszolgáltatások során tapasztalt eltéréseket adminisztratív hibák, elírások, rossz legyűjtések okozták, amelyeket az eljárás alá vont az eljárás későbbi szakaszában korrigált.

³⁹ [EBHT 1978., 207.o.], [1978] 1 CMLR 429, 250. pont

⁴⁰ United Brands kontra Bizottság ügy 252. pont, BL kontra Bizottság [EBHT 1986., 3263.o.], [1987] 1 CMLR 185, 27. pont; C-323/93.sz. ügy, Crespelle [EBHT 1994., I-5077. o.], 25. pont

⁴¹ a VJ/42-1/2013. számú végzésre kelt VJ/42-16/2013. számú adatszolgáltatás, a VJ/42-24/2013. számú végzésre kelt VJ/42-32/2013. számú adatszolgáltatás, a VJ/42-34/2013. számú végzésre kelt VJ/42-41/2013. számú adatszolgáltatás, a VJ/42-55/2013. számú végzésre kelt VJ/42-57/2013. számú adatszolgáltatás

⁴² Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 33.Kpk.46.136/2014/6.

188. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont újabb nyilatkozatát a költségeire vonatkozóan csupán a 2015. évtől kezdődően lehet figyelembe venni, hiszen az eljárás alá vont hivatkozása nem tartalmaz értékelhető indokot arra vonatkozóan, hogy a megelőző időszakra vonatkozóan miért lennének relevánsnak tekinthetők az újabb költségadatok. Mindazonáltal a módosított költségkalkulációval kapcsolatban is megállapítható, hogy az továbbra is tartalmaz olyan költségelemeket, melyek felmerülése nem indokolható a szakszerűségi vizsgálat tevékenységhez kapcsolódóan. Továbbá abban egyes költségelemek (melyek a számlázáshoz kapcsolódnak) a közvetlen költségek között kerültek figyelembe vételre, míg korábban a közvetett költségek részét képezték.
189. A vonatkozó 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet 19. §-a (2) bekezdésében foglaltak szerint az elkülönített vízhasználó a saját tulajdonában lévő és a mellékszolgáltatási szerződés alapjául szolgáló mellékvízmérő hitelesítéséről, valamint a rendkívüli vizsgálatáról is saját költségén köteles gondoskodni.
190. Korábban már ismertetésre került, hogy a vizsgált időszakban hogyan alakultak a mellékmérők szakszerűségi vizsgálatának és zárral való ellátásának tarifái, valamint az eljárás alá vont által megadott, a tevékenység végzése során felmerülő költségek is.
191. A Versenytanács állandó és konzekvens jogalkalmazói gyakorlata keretében számos eljárásban hozott érdemi határozatában kifejtette, hogy az ár költségalapú vizsgálata során a felmerült és indokolt költségek ismerhetők el, azaz az árkialakítás során az indokoltan felmerülő költségek vehetők figyelembe jogszerűen (túlzottan magas az ár, ha összege meghaladja a vállalkozás gazdaságilag indokolt költségeinek és a befektetésekkel arányban álló hozam alapján adódó nyereségének összegét⁴³).
192. A GVH elvégezte az eljárás alá vont költségeinek kalkulációját az indokolt költségek figyelembe vételével (azaz, az indokolatlannak minősített költségek figyelmen kívül hagyásával). A kalkuláció során – a korábbiakban kifejtetteknek megfelelően - a 2012. évi adatok kerültek felhasználásra, amelyeket az eljárás alá vont a VJ/42-16/2013. számon kezelt adatszolgáltatásában nyújtott be. A következőkben bemutatásra kerülő táblázat az eljárás alá vont és a vizsgálók által készített költségkalkuláció összehasonlítását szolgálja:

	Szakszerűségi vizsgálat és kiszállás költségei	Tettye Forrásház Zrt. által kalkulált költség (2012)	Vizsgálók által, az indokolt költségek figyelembe vételével kalkulált költség
A	Anyagköltség	105	105
B	Munkabér és járulékai	810	849
C	Kiszállás közvetlen költsége	650	336
D	<i>Közvetlen költség (A+B+C)</i>	<i>1 565</i>	<i>1290</i>
E	Közvetett költség	3 540	313
F	Szakszerűségi vizsgálat teljes termelési költsége (D+E)	5 105	1603

14. táblázat Az eljárás alá vont által kalkulált és a vizsgálók által figyelembe vett, indokolt költségek alakulása (Ft)

193. A fenti táblázathoz a vizsgálatban az indokolt költségek a következők figyelembe vételével kerültek meghatározásra:

⁴³ Lásd az egyéb döntéseket: VJ/3/2005., VJ/5/2005., VJ/27/2005., VJ/31/2005., VJ/68/2005., VJ/84/2005., VJ/190/2005., VJ/2/2006., VJ/4/2006., VJ/ 15/2006., VJ/16/2006., VJ/ 23/2006., VJ/25/2006., VJ/7/2007., VJ/119/2007.

194. Az anyagköltség esetében mind a Tettye Zrt., mind a vizsgálat kalkulációja ugyanabból az adatból, azaz a plombáláshoz szükséges huzal és ólomfogócsa költségéből indult ki.
195. Az eljárás alá vont 2012-ben 1 542 Ft-os egy órára eső munkabéreköltséggel számolt nyilatkozata szerint.⁴⁴
196. A GVH a munkabér költségének becslését illetően abból indult ki 2012-ben a bruttó átlagkereset 223 000 Ft volt⁴⁵, amire 28,5 % munkáltatói teher hárult, így országos átlagbért véve alapul összesen 286 555 Ft terhelte a munkáltatót. 22 munkanapos hónap esetén ez 177 munkaórát jelent, így 2012-ben egy órára 1 619 Ft jut. Tehát azt lehet megállapítani, hogy a Tettye Forrásház Zrt. (munkavállalói és munkáltatói terheket is számítva) országos átlagbért közelítő órabérrel kalkulált. Amennyiben a fizikai foglalkoztatásuk átlagkeresetét vesszük figyelembe – azzal összefüggésben is, hogy a vizsgált szolgáltatást megtestesítő tevékenység fizikai jellegű munkaként értékelhető –, akkor az óránkénti munkabéreköltség 1 118 Ft lehetett volna⁴⁶, ebben az esetben az eljárás alá vont által kalkulált órabér jelentősen az országos átlag felettinek tekinthető. Az alacsonyabb órabér figyelembe vételével a munkabér és járuléka a teljes szakszerűségi vizsgálatra (kiszállással) 586 Ft lenne, a GVH ezt az összeget tekintette az indokolt költségek figyelembe vételével kalkulált költség minimumának, míg az országos átlagbérből kiszámolható 849 Ft pedig a sáv felső határa. Összességében a tevékenységre számolt munkabéreköltséget a GVH nem értékelte túlzónak, mivel bár az magasabb, mint a fizikai foglalkoztatásuk átlagkeresete, azonban némileg elmarad az országos átlagbértől. Mindehhez hozzájárul még, hogy a tevékenységre számított teljes munkaidő (31-32 perc) is méltányosnak tekinthető.⁴⁷
197. A kiszállási költség egyrészt a kiszálláshoz használt gépjárművek átlagos költség normájának (Ft/km) és egy kiszállásnál átlagosan megtett távolságnak a szorzatából, másrészt pedig egy út - másol tárgyal és figyelembe vett - közvetett költségéből tevődik össze. Az eljárás alá vont költségnormának, vagyis egy kilométerre jutó közvetlen gépjárműköltségnek 100 Ft-ot vett alapul, az egy kiszállással megtett átlagos távolságot pedig 6,5 km-ben határozta meg. Ennek alapján 2012-ben egy kiszállás közvetlen költségként kalkulált összeg az eljárás alá vont részéről 650 Ft.
198. A GVH az egy km-re jutó gépjárműköltséget a NAV által elfogadott benzinár és a gépkocsi norma fogyasztása alapján kiszámolható üzemanyagköltségből, valamint a 9 Ft/km átalány értékcsökkenési költségből származtatja. Egy liter motorbenzin ára 427 Ft/liter mértékben került figyelembe vételre,⁴⁸ a tevékenységhez használt gépjármű fogyasztási normája pedig – az eljárás alá vont számára kedvező módon – 10 liter/100 km mértékben. Amennyiben egy oda-vissza utat 6,5 km-ben határozzunk meg⁴⁹, úgy az egy kiszállásra eső közvetlen költség 277,55 Ft üzemanyagköltséggel és 58,5 Ft egyéb költséggel számolva összesen 336 Ft. Ez azt jelenti, hogy a GVH megközelítőleg fele akkora költségnormával (51,7 Ft/km) kalkulált, mint az eljárás alá vont. Ebből a szempontból a GVH a kiszállás közvetlen költségét túlzónak tekintik, amely tétel azonban nem gyakorol jelentőst hatást a költségek mértékére, illetve ebből kifolyólag a díjra sem. Fontos lehet azonban, hogy a pécsi szolgáltató a hasonló területű városokhoz képest jóval rövidebb oda-vissza megtett úttal számolt, a többi vízmű által általánosan alkalmazott 10 km helyett.⁵⁰
199. A GVH az eljárás tárgyát képező szolgáltatás közvetett költségeinek meghatározásakor a benchmark elemzés céljából összeállított mintában szereplő közvetett költségek egyszerű számtani átlagát (312,6 Ft) használta fel, mint indokolt közvetett költségeket. A mintában szereplő közvetett költség-mértékekkel kapcsolatban megállapítható, hogy ezek szórása meglehetősen nagy, ugyanakkor szélső értékek egymástól meglehetősen távol esnek (170 Ft, illetve 910 Ft).

⁴⁴ Vj/42-32/2013. sz. adatszolgáltatás

⁴⁵ KSH adat.

⁴⁶ 2012-ben 154 008 Ft volt a fizikai foglalkoztatásuk havi bruttó átlagkeresete a nemzetgazdaságban.

⁴⁷ Ez más vízművek gyakorlatához képest (kiszállással együtt 40-50 perc) rövid időnek számít.

⁴⁸ A NAV oldalán a 2012-ben érvényes üzemanyagköltség-elszámolással kapcsolatosan alkalmazható üzemanyagárak számtani átlagából.

⁴⁹ Vj/42-32/2013.

⁵⁰ Ld. a többi szolgáltató adatszolgáltatásában szereplő adatokat.

200. Az eljárás alá vont által kalkulált közvetett költségelemnek a GVH által kalkulált költségelemtől való jelentős különbözése zömmel abból adódik, hogy az eljárás alá vont által a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása szolgáltatás költségeként elismert, de más szolgáltatás kapcsán felmerülő költségekkel kapcsolatban a GVH úgy foglalt állást, hogy ezek a költségek a vizsgált szolgáltatástól idegenek, nem indokolhatók a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása szolgáltatás körében.
201. Összességében az eljárás alá vont kalkulációja a közvetett költségekre vonatkozóan nem fogadható el.
202. A költségelemzés során rendelkezésre álló információk és adatok alapján a szakszerűségi vizsgálat és kiszállás teljes költségének meghatározásánál a vizsgálat által megalapozottan feltételezett indokolt költségek figyelembevételével kiszámított teljes termelési költség 1.603 Ft, mely lényegesen eltér a Tettye Forrásház Zrt. által bemutatott 5 105 Ft-os teljes termelési költségtől.

VIII.5.2. Benchmark – összehasonlító módszer

203. Jelen eljárás keretében benchmark módszerrel kerültek összehasonlításra az eljárás alá vont vizsgálat által érintett szolgáltatásának költségei más érintett piacon hasonló szolgáltatást nyújtó vállalkozások ilyen szolgáltatásainak költségeivel. Megvizsgálásra kerültek egyúttal az eljárás alá vont által az érintett szolgáltatásra alkalmazott árak a benchmark elemzés céljából összeállított mintában szereplő vállalkozásoknak az azonos tartalmú és célú szolgáltatására alkalmazott árai segítségével.

VIII.5.2.1. Költségek benchmark elemzése

Más vállalkozások által nyújtott, a vizsgált szolgáltatással azonos tartalmú és célú szolgáltatások költségeire vonatkozó elemzés

204. Ahogy az a korábbiakban kifejtésre került, léteznek a vizsgált piachoz hasonló jellemzőkkel, ár- és költségviszonyokkal jellemezhető piacok, és az ezen piacokon tevékenykedő, az eljárás alá vont vállalkozáshoz hasonló tevékenységet folytató vállalkozások, amelyek a vizsgálat által érintett szolgáltatással azonos tartalmú és célú szolgáltatást nyújtanak, és amelyekkel, illetve szolgáltatásaikkal kapcsolatban a benchmark elemzés alkalmazhatóságára vonatkozó kritériumok fennállnak. A vizsgálat során ilyen vállalkozások megfelelő szolgáltatásainak ár- és költségadatai kerültek felhasználásra a benchmark elemzés során.
205. A mellékvízmérő felszerelés és csere utáni szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátása tevékenység egy jól körvonalazható munkafolyamat, minden egyes szolgáltató esetén ugyanazon munkaszakaszokra bontható⁵¹, ugyanazoknak az anyagoknak a felhasználásával, a plomba zsinór hosszában lehet csak eltérés.⁵² Így a mellékvízmérők felszerelés/csere utáni szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása (plombálás) szolgáltatás felmerülő költségei és díjazása alkalmas az összehasonlításra a különböző szolgáltatók esetében.
206. A Tényállásban szerepelnek azok a plombálási díjak és költségelemek, amelyek az összehasonlító elemzés keretében felhasználásra kerültek. Míg az egyes díjak egzakt adatoknak tekinthetők, addig a megadott költségeket, illetve költségelemeket valamilyen becsléssel vagy utókalkulációs költségfelosztással határozták meg az egyes vállalkozások.
207. A 10. táblázat adatai alapján a kiválasztott települések közül a Tettye Forrásház Zrt. 2012-ben érvényesített 6 700 Ft-os plombálási díja kiugró értéknek minősíthető.
208. A hasonló tevékenységet végző vállalkozásoktól beérkezett válaszok alapján a szakszerűségi vizsgálat (avagy a plombálási folyamat) a következő költségelemek felmerülését vonja maga után:
- i. anyagköltség,
 - ii. bérköltség (személyi jellegű kiadások és járulékai),
 - iii. kiszállási költség,
 - iv. egyéb költségek (pl.: ráosztott közvetett költségek).

⁵¹ VJ/42-42/2013. irat melléklete, Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt. 2012. október 12-i adatszolgáltatása alapján.

⁵² VJ/42-42/2013. irat melléklete, Salgótarján és Környéke Vízmű Kft. 2012. október 24-i adatszolgáltatása.

209. Jelen versenyfelügyelet eljárásban tárgyalt szakszerűségi vizsgálat munkafolyamata és ennek megfelelően a fenti költségelemek típusai megegyeznek a különböző településeken szolgáltató vízművektől kapott adatszolgáltatásokban.⁵³ A továbbiakban csak azokkal a költségtípusokkal foglalkozunk részletesen, amelyek felvetik a túlzó árazás gyanúját, így a gépjármű költséggel és a közvetett költség nagyságával. Az alábbiakban a beszerzett információk költségtípusonként való összegzését elvégezve megállapítható, hogy kellően precízen és körültekintően lehet következtetni egy mellékvízmérő plombálása során felmerülő indokolt költségekre, így a benchmark-teszt eredménye megalapozott bizonyítékként használható fel az eljárás során. Fontos ismételt kiemelni, hogy a GVH az összehasonlításba bevont vállalkozásoknál megfigyelt költségelemeknek nem a legalacsonyabb elemét vette alapul benchmark-szintnek, hanem azt a szűk tartományt, amely a leginkább kifejezi, hogy az adott költségelemnek mekkora lehet az a szintje, amely indokoltnak tekinthető.
210. Az anyagköltség vonatkozásában az egyes szolgáltatóknál a plombálás céljára használt vipak gyűrű, vagy ólomfogácsa és a szükséges fémhuzalok beszerzési költsége között merülhetnek fel különbségek. Mindazonáltal az anyagköltség vonatkozásában a beszerzett információk alapján 33 és 135 forint között volt a vizsgálatba vont vállalkozások felmerült költsége. Figyelembe véve azt, hogy ez alapvetően egy beszerzett termék az eljárás alá vont vállalkozás számára is a 100-105 forintos költségszint elfogadható.
211. A szakszerűségi vizsgálat bérköltsége az anyagköltségnél nagyobb szórást mutat (240-1555 Ft). Ennek nyilvánvalóan az a magyarázata, hogy míg az anyagköltség külső adottság a vállalkozások számára a szakszerűségi vizsgálatához (plombáláshoz) szükséges munka költsége több tényező kalkulációjából eredeztethető. Mindazonáltal a Tettye Zrt. által kiszámított bérköltség (810 Ft) nem tekinthető túlzottan magasnak, a többi vállalkozás bérköltségének számtani átlagát alapul véve általában ennél magasabb költségszint jellemző (967 Ft) különösen, ha a mintába bevont szélső értékeket nem vesszük számításba (983 Ft).
212. A gépjármű költség kapcsán a visszautalunk a 2. táblázatra, amely azt mutatja, hogy a Tettye Forrásház Zrt. működése által érintett területen belül elhelyezkedő mellékvízmérők milyen arányban vannak a központi telephelytől mért 0-5, 5-10, 10-15 km-es tartományban, valamint, 15 km-en túl.
213. Az egyes vízművek – 10. táblázatban bemutatott – gépjárműköltségei 2-300 Ft-tól egészen 1500 Ft-ig (sőt egy szélsőséges esetben 2700 Ft-ig) terjednek. A 11 benchmarkba bevont vállalkozás közül négynek 150-300 Ft, ötnek 400-700 Ft között mozog a kiszálláshoz köthető gépjárműköltsége. A Tettye Forrásház Zrt. 650 Ft gépjárműköltséget érvényesít a szakszerűségi vizsgálatához kapcsolódó kiszállási díjában, amely az összehasonlításba bevont víziközmű-vállalkozások hasonló költségéhez viszonyítva semmiképpen sem tekinthető túlzónak. A kiszállási díjat a Tettye Forrásház Zrt. esetében az egy útra eső közvetett költség növeli meg számottevően, amellyel a közvetett költségek elemzésénél foglalkozunk.
214. A fentiek mellett kiszámításra került az egyes közműcégek egy km-re jutó gépjárműköltsége is. Ebben a vetületben 15,2 Ft-tól 270 Ft-ig terjednek az egy kilométerre jutó gépjárműköltségek, tehát igen nagy a szórás. A vizsgálat során ilyen esetben a tipikus érték kerül beszámításra, pontosabban fogalmazva az a szűk tartomány, amelybe a megfigyelt elemek jelentős hányada beleesik. A megfigyelések döntő része a 30-70 Ft/km intervallumba esik bele, amihez képest a Tettye Forrásház Zrt. 100 Ft-os⁵⁴, egy kilométerre vetített gépjárműköltsége magasnak ítéltető.
215. Ahogy a fentiekben bemutatásra került, a Tettye Forrásház Zrt. 1565 Ft közvetlen költségre 3540 Ft közvetett költséget számít rá a szakszerűségi vizsgálat díjának (kiszállás+szerelés) kalkulálásakor. Az összehasonlításba bevont tizenegy vállalkozás közül kettő nem jelzett közvetett költséget [Zsigmondy Béla Zrt. (Hódmezővásárhely), KAVÍZ Kft. (Kaposvár)], ezeket az eredményeket az eljáró versenytanács nem vette figyelembe, mivel a tevékenység végzése mindenképpen maga után kell, hogy vonjon adminisztratív költségeket, telefonköltséget, egyéb igazgatási költséget.

⁵³ Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az azonos költségtípus (pl. közvetett költségek) esetén minden szolgáltató azonos tartalmú költségeket vesz figyelembe.

⁵⁴ A korrekt összehasonlítás miatt csak a közvetlen kiszállási költségeket vettük itt figyelembe a Tettye Forrásház Zrt. esetén. 6,5 km-re eső 650forintos gépjárműköltség mellett.

216. Azonban nagyon lényeges különbségnek értékelhető, hogy a Tettye Forrásház Zrt. a többi vízműnél is megfigyelhető, adminisztrációs tevékenységhez kapcsolódó közvetett költségeken túlmenően az évenkénti két alkalommal történő óraleolvasásra, valamint az ezzel kapcsolatos számlázásra is fedezetet biztosító közvetett költséget is beépít a díjba. Ezekkel a költségtételekkel kapcsolatban az állapítható meg, hogy ezeket a benchmark céljára képzett mintába tartozó egyetlen víziközmű vállalkozás sem vette figyelembe kalkulációi során. Ez a tény arra utal, hogy az elemzésbe vont víziközmű vállalkozások maguk sem tekintik a mellékvízmérőt érintő adminisztrációs tevékenység költségeit a mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás tevékenység, illetve szolgáltatás körébe tartozónak.
217. Kilenc vállalkozás nyilatkozata alapján a mellékvízóra plombálása tevékenység 170-390 Ft közötti közvetett költséggel jár, ennél csak a DMRV kalkulált kiugróan magasabb összeggel (910 Ft).
218. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a tevékenységre jutó, jelen elemzésnél figyelembe vett közvetett költség nem lehet több mint 300-400 Ft.
219. A GVH egy másik vetületben is elemezte a közvetett költségek nagyságát. Ennek célja az volt, hogy összehasonlítható legyen, hogy az egyes vállalkozásoknál mekkora a közvetett költségek aránya a teljes költségekre vetítve. Az eljárás alá vontnál ez 69 százalék, amely a vizsgálatba bevont többi társaságnál kimutatott eredményekhez képest lényegesen magasabbnak tekinthető, hiszen a benchmark vizsgálatba bevont közműcégeknek ez a mutató jellemzően 7-21 százalék között van (Kecskemét, Debrecen, Nyíregyháza, Szeged, Veszprém, Zalaegerszeg városokban működő közműcégeknek). A második legmagasabb ilyen arány a Nagykanizsán működő vállalkozásnál 44%, mely még mindig jelentősen elmarad a Tettye Zrt.-nél tapasztalható költségarányhoz képest.
220. Fentiek alapján az eljáró versenytanács arra a megállapításra jutott, hogy a közvetlen költségek legfeljebb 20 százalékában meghatározott közvetett költségek ítélték meg indokoltnak a szakszerűségi vizsgálat (plombálás) tevékenység vonatkozásában.
221. Az alábbi táblázat mutatja összefoglalóan a költségek benchmark elemzésének fentiekben kifejtett eredményét, amelyben a benchmarkba bevont vállalkozások vonatkozó költségei és az eljárás alá vont által a költségkalkulációjába állított költségei is összevetésre kerültek.

	Költségneve megnevezése	Tettye Forrásház Zrt. által kalkulált költség	Benchmark alapján kalkulálható költség
A	Plomba	105	~100
B	Gépjármű költség	650	6,5*70=455
C	Alapanyagköltség (A+B)	755	~555
D	Béreköltség	810	~983
E	Közvetlen költség (C+D)	1 565	~1538
F	Közvetett költség	3 540	1538*0,2=307,6
G	Teljes termelési költség (E+F)	5 105	~1846

15. táblázat Az eljárás alá vont által a szakszerűségi vizsgálatához kapcsolódó kalkulált és a benchmark alapján figyelembe vett költségek 2012-ben (Ft)

222. Az összehasonlításul kapott adatokat összegezve, figyelembe véve a lehetségesen felmerülő költségelemeket, a vizsgálat véleménye szerint egy mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálatkor megközelítőleg 1846 Ft-ot kitevő költség figyelembe vétele lehet indokolt. Ezt a vizsgálat során kalkulált hipotetikus mércét az eljárás alá vont jelentősen túllépte, azaz díjalkalmazása nem felelt meg a benchmark mintában figyelembe vett költségek indokolt szintjének.
223. Az eljárás alá vont díjalkalmazása a benchmark során vizsgált költségelemeken felül további költségelemet vett figyelembe díjalkalmazása során: a mellékvízmérő alapján történő elszámolással összefüggésben felmerülő költségeket (közvetett költségei között). Ezzel a gyakorlattal kapcsolatban megállapítható, hogy az nem a vizsgálat által érintett szolgáltatáshoz kapcsolódó, annak körében indokoltan és ténylegesen felmerülő költségeket vesz figyelembe. Ezek a további, a benchmarkba volt vállalkozások által a vizsgálat által érintett szolgáltatás körében figyelembe nem vett adminisztrációs

költségek legfeljebb a mellékvízmérőket érintő más szolgáltatás keretében merülhetnek fel, s ezeket a benchmarkba bevont vállalkozások is más módon számolják el.

VIII.5.2.2. Árak benchmark elemzése

224. Az eljárás keretében a hasonló szolgáltatást nyújtó, az eljárás alá vonthoz hasonló piaci körülmények között tevékenykedő más vállalkozások költségei mellett az általuk alkalmazott árak is összegyűjtésre és elemzésre kerültek. A különböző vállalkozásoknak a mellékvízmérő műszaki átvétel (szakszerűségi vizsgálat) és zárral való ellátás szolgáltatásra alkalmazott árait (azonos időszakra vonatkozóan) a tényállás részben található táblázat foglalja össze.
225. Az árak elemzése illetve az összehasonlítás eredményeinek értékelése szempontjából szükséges azt a tényt itt is megjegyezni, hogy az összehasonlítás alapjául szolgáló vállalkozások – a szabályozási környezetből fakadóan – maguk is monopolhelyzetben lévő szolgáltatók, így nem zárható ki, hogy az általuk alkalmazott díjtételek sem feleltethetők meg a versenyző piacokon érvényesülő árszintnek. (A monopol pozícióból fakadóan vélhetően annál magasabbak lehetnek.)
226. A hivatkozott táblázat alapján az állapítható meg, hogy az eljárás alá vont ára a mezőnyből kimagaslik. 2012-ben az összehasonlításba bevont szolgáltatók által alkalmazott bruttó díjak egyszerű számtani átlaga 2629 forint volt. A Tettye Zrt. által alkalmazott bruttó díj 155%-kal haladta meg a benchmark értéket.
227. A különbség alapvetően abból az eljárás alá vont által követett gyakorlatból adódik, amelynek keretében az a mellékvízmérőket érintő másik szolgáltatása során valószínűsíthetően felmerülő költségeket vesz figyelembe a mellékvízmérőket érintő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatás díjkalkulációja során.
228. Mindezek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott díj (szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás + kiszállítás) jelentősen magasabb a benchmark mintába bevont vállalkozások által alkalmazott díjnál.

VIII.6. A közgazdasági elemzések eredményének összefoglalása

Az eljárás alá vont díjszabásának a felmerült költségek alapján történő elemzése

229. Az eljárás alá vont által alkalmazott díj jelentősen eltér a szolgáltatás nyújtása során felmerülő gazdaságilag indokolt költségek és a befektetéssel arányban álló nyereség alapján meghatározható szinttől. Az eljárás alá vont az általa alkalmazott díjak alapjául szolgáló, a vizsgálat részére benyújtott kalkulációiban olyan költségelemeket szerepeltet, amelyek a mellékvízmérőkkel kapcsolatban merülnek fel ugyan, de amelyekkel kapcsolatban az eljárás alá vont nem igazolta, hogy figyelembe vételük a mellékvízmérőket érintő szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatás körében lenne indokolt.
230. Ennek alapján az eljárás alá vont által a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálat és zárral való ellátás szolgáltatásra alkalmazott díjai túlzóan magasnak értékelhetők.
231. Az eljárás alá vont által alkalmazott díj megalapozását szolgáló költségkalkulációban szereplő adatok elemzése eredményeként megállapítható, hogy az eljárás alá vont más szolgáltatása körében felmerült költségeket vett figyelembe a vizsgálat által érintett szolgáltatásának költségkalkulációjában.

Az eljárás alá vont költségeinek összehasonlítása más szolgáltatók költségkalkulációival

232. Az összehasonlítás alapjául szolgáló vállalkozások által alkalmazott költségekhez képest a Tettye Forrásház Zrt. költségkalkulációja kiugróan magasnak számít. Az összehasonlításba bevont vállalkozások adatai alapján kalkulált átlagos maximális költségszintnél az eljárás alá vont hasonló költségeinek szintje összességében, különösen a közvetett költségek vonatkozásában jelentősen magasabb.
233. A költségek benchmark elemzése során megállapítható volt, hogy a benchmark mintába bevont vállalkozások hasonló szolgáltatásra vonatkozó kalkulációihoz képest az eljárás alá vont olyan többlet költségelemeket vesz figyelembe kalkulációiban és az ezek alapján kialakított díjaiban, amely

felmerülése más szolgáltatáshoz kapcsolódik, ugyanakkor a benchmark mintába bevont vállalkozások esetében a vizsgálat által érintett szolgáltatás keretében nem kerül elszámolásra.

- 234.Összefoglalva tehát megállapítható, hogy az eljárás alá vontnak a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása szolgáltatásra a vizsgált időszakban alkalmazott költségelemeinek mértéke jelentősen eltért a hasonló szolgáltatást végző vállalkozások által alkalmazott díjakban figyelembe vett költségelemtől. Az eljárás alá vont olyan további költségelemet vesz figyelembe díjkalkulációja során, amely más szolgáltatáshoz kapcsolódik, és amelyet a hasonló szolgáltatást nyújtó vállalkozások nem vesznek figyelembe az érintett szolgáltatás díjában, ez pedig a mellékvízmérők hitelességi idejében felmerülő elszámolással kapcsolatos költségek; a más szolgáltatás keretében felmerülő költségek figyelembe vétele a benchmark elemzés alapján sem tekinthető indokoltnak.

Az eljárás alá vont díjainak összehasonlítása más szolgáltatók díjaival

- 235.A benchmark elemzés céljából felhasznált mintába bevont vállalkozások által alkalmazott díjak jelentősen alacsonyabbak az eljárás alá vont által alkalmazott díjknál.

- 236.Összességében az elvégzett elemzések eredményei alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Tettye Forrásház Zrt. mellékvízmérő szakszerűségi vizsgálata és zárral való ellátása szolgáltatásra érvényesített díjai nem az érintett szolgáltatás (kiszállással együtt: szolgáltatás-csomag) költségeinek alapul vételével került meghatározásra, mert abban más szolgáltatás költségei is figyelembe vételre kerültek. Mindezek alapján a vizsgált díjakat az eljárás alá vont a fogyasztók számára hátrányos módon, egyúttal tisztességtelenül és túlzottan magas mértékben állapította meg.

Az eljárás alá vont által tett egyéb észrevételek értékelése

- 237.Az eljárás alá vont hivatkozott arra, hogy „az érintett szolgáltatásra vonatkozóan nagyon kevés panasz érkezett hozzá az elmúlt években, így pl. 2011-ben az összes megkeresés 0.10%-a, 2012-ben 0,057%-a érintette a jelen vizsgálat által érintett szolgáltatást”.

- 238.E körben az eljáró versenytanács az egységes bírói gyakorlatra kíván hivatkozni, amely az alábbi megállapításokat tette:

- A Tptv. azon megfogalmazásából, a megtévesztésre alkalmasság is versenyjogi sérelemhez vezet, következik, hogy a jogsértő magatartás megvalósításához nincs szükség a megtévesztés bekövetkezését konstatáló konkrét fogyasztói panaszra. (Főv. Bír. 2.K. 30.735/1999/2., Vj-119/1998.)
- A jogsértés megállapíthatósága kapcsán a fogyasztói panaszok létének, vagy hiányának nincs jelentősége, mivel fogyasztói panaszok hiányában is tanúsítható a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás. (Főv. Bír. 16.K. 33.654/2006/7., Vj-202/2005.)
- Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy vásárlói panasz hiányában nem valósult meg a fogyasztók megtévesztése. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság helytállóan utalt a Tptv. 8.§ (2) bekezdés a) pontjában írtakra, arra, hogy a felperes magatartása a fogyasztók megtévesztésére objektíve alkalmas volt. (Legf. Bír. Kf.II. 39.536/2000/6., Vj-18/1999.)

- 239.Az eljárás alá vont álláspontja szerint „van olyan szolgáltató, akiknek díjai nem, vagy alig fedezik az érintett szolgáltatás költségeit. Ebben a körben kiemelte, hogy a vizsgálat által érintett szolgáltatás díjában érvényesíti a mellékvízórákat érintő adminisztrációs és leolvasási igény miatti költségeket a mellékvízmérő hitelességének idejére vonatkozóan. Az eljárás alá vont ezzel kapcsolatban utalt a 2012-től hatályos új szabályozásra, amely álláspontja szerint egyértelműen tiltja a tevékenységek közötti keresztfinanszírozást.”.

- 240.Az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vont alappal nem hivatkozhat arra, hogy más szolgáltatók veszteségesen működtetik ez érintett szolgáltatásukat, hiszen ez nem mentesíti attól a tényről, hogy az alkalmazott díjai magasabb összegűek, mint az eljárás során a költségelemzéssel megállapított indokolt díjak.

- 241.Továbbá arra sem hivatkozhat alappal, hogy az adminisztrációs és leolvasási költségeket is érvényesíti díjaiban, mivel ezen szolgáltatások nem az egyszeri szakszerűségi vizsgálathoz vagy az ahhoz társuló kiszálláshoz kapcsolódik, hanem a rendszeres vízfogyasztáshoz.

242. Ezenkívül teljesen indokolatlan a szakszerűségi vizsgálathoz kapcsolódó számla külön postázása és annak költségének felszámítása, hiszen az eljárás alá vont rendszeresen (két havonta) számlázik az ügyfeleinek, és így a szakszerűségi vizsgálat számláját a rendszeres számlákkal egyidőben, egy postai küldeményben adhatja fel.
243. Az eljárás alá vont a szakszerűségi vizsgálat és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatások számlájába ezen szolgáltatáson felül semmilyen más szolgáltatás díját nem építheti be, hiszen az nem ehhez az egyszeri szolgáltatáshoz kapcsolódik, így teljességgel alaptalan az eljárás alá vont azon hivatkozása, hogy a törvénymódosítás miatt jelentkező „egyéb [új] szolgáltatások” miatt alkalmaz ilyen mértékű díjat.
244. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vont fenti előadása azt jelenti, hogy pl.: a rezsi csökkentés miatti veszteségét a szakszerűségi vizsgálat díjába építi be, ami meg lehetőségen kérdéses joggyakorlatot jelent.
245. Az előzetes álláspont kézbesítését követően tett az eljárás alá vonti észrevételek⁵⁵ kapcsán a következőket állapította meg az eljáró versenytanács.
246. Elsősorban leszögezni kívánja azt, hogy az eljáró versenytanács által előzetes álláspontban közölt közgazdasági elemzésekre az eljárás alá vont a számításokat illető konkrét elemzést nem terjesztett elő, azokat érdemben nem támadta, ezek vonatkozásában általános megjegyzéseket tett, amelyeket a következők szerint értékelt:
247. Az eljárás alá vont költség meghatározása során az Ártörvény 8. § (1) bekezdésére hivatkozott és előadta, hogy az eljáró versenytanács arra vonatkozó vizsgálatot, hogy a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálatának (beleértve a zárral való ellátást) és ahhoz kapcsolódó kiszállás díjának meghatározása megfelel-e az Ártörvény rendelkezéseinek nem folytatott le semmilyen bizonyítást. Ekként nem vonható le megalapozott következtetés a tekintetben, hogy visszaélt gazdasági erőfölényével a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata (beleértve a zárral való ellátása) szolgáltatásra és ahhoz kapcsolódó kiszállásra vonatkozó díjak megállapítása során.
248. Az eljárás folyamán mind az eljáró versenytanács, mind a vizsgálat részletes költségelemzést⁵⁶ folytatott le a szakszerűségi vizsgálat és az ahhoz kapcsolódó kiszállás díjának vonatkozásában. Ennek keretében meghatározta a fajlagosan felmerülő költségeket és ez alapján (és a benchmark elemzés alapján) is jutott arra, hogy az eljárás alá vont az indokoltnál magasabb költségeket alkalmaz. Így tehát megállapítható, hogy nem felel meg a valóságnak a Tettye előadása, itt megjegyezendő az is, hogy a Tettye kizárólag vitatta az előzetes álláspontban szereplőket, azonban konkrétumokat nem adott elő, például jelen esetben nem írta le azt, hogy a hivatkozott költségelemzés konkrétan miért nem lenne helytálló, sőt azt is vitatta a fentiek szerint, hogy egyáltalán készült-e költségelemzés.
249. Az eljárás alá vont a benchmark elemzés kapcsán azt adta elő, hogy a szolgáltatási területének adottságai számottevő mértékben eltérnek a benchmark módszer alapján történő összehasonlításba bevont többi víziközmű szolgáltatóétól (domborzat, felhasználói egyenérték, szolgáltatási terület nagyság, törzshálózat hossza), így a más víziközmű-szolgáltatók által a mellékmérő szakszerűsítési díja (beleértve a zárral való ellátást is) értéke benchmarkként jelen eljárás keretében nem alkalmazható, mivel a különböző szolgáltatási területen működő és eltérő nagyságú víziközmű-szolgáltatók üzemeltetési költség szerkezete, valamint működési költségei nagyban eltérnek egymástól. Az érintett földrajzi piacokon kialakult ár tehát nem hasonlítható össze.
250. E körben az eljáró versenytanács megállapította, hogy ellentétben az eljárás alá vont hivatkozásával nincs jelentősége a felhozott viszonyítási alapoknak („domborzat, felhasználói egyenérték, szolgáltatási terület nagyság, törzshálózat hossza”), ugyanis jelen eljárás tárgya a mellékmérő szakszerűsítési díja és a hozzá kapcsolódó kiszállás díja, amik pedig függetlenek a fenti tényezőktől. A felhozott tényezők közül kizárólag a kiszállási díj kapcsán van jelentősége a domborzatnak és a szolgáltatási területnek. Ezen tényezők a kiszálláshoz használt jármű fogyasztásában, illetve amortizációjában okozhatnak eltérést, de mivel fajlagos értékek kerültek figyelembevételre, illetve az eljáró versenytanács az eljárás alá vont által megadott adatokat (is) figyelembe vette ebben a

⁵⁵ Vj/42-99/2013. számú beadvány és a 2015. június 1. napján megtartott tárgyalási előadás (Vj/42-100/2013.)

⁵⁶ Lásd . előzetes álláspont 47-62. pontjait, valamint az V. fejezetét, amely bemutatja és a VIII. fejezetét, amely ez alapján tételesen elemzi az eljárás alá vont által alkalmazott költségeket

kérdésben, így az eljárás alá vont hivatkozása nem helytálló. A szakszerűsítési díj kapcsán pedig az állapítható meg, hogy az az ország minden víziközmű szolgáltatójánál ugyanazt a munkadíjat lehet figyelembe venni, és a felmerülő költségekben sem lehet szignifikáns eltérés, hiszen az kizárólag a mellékvízóra zárral való ellátását (plombálását) jelenti, aminek anyagköltsége országos szinten azonosnak tekinthető.

251. Ezt meghaladóan az eljárás alá vont csak azt adta elő, hogy „a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata – beleértve a zárral való ellátást – ár és költségalapú vizsgálata során felmerülő és indokolt költségek is nyilvánvalóan alapvetően mások”, annak azonban már nem adta indokát, hogy ez mit is jelent, mik azok az okok és tényezők, amik miatt „nyilvánvalóan alapvetően mások” a költségek.
252. Figyelemmel az eljárás alá vont nyilatkozatára⁵⁷ az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának 149. pontjában kapcsán megjegyzi, hogy az ott szereplő hivatkozás általános érvényű megállapítás, nincs annak jelentősége, hogy az ott szereplő megállapítások milyen piachoz kapcsolódnak, mivel azok általános érvénnyel igazak.
253. A Tettye hivatkozott arra is, hogy az eljáró versenytanács „figyelmen kívül hagyta előzetes álláspontjának összeállításakor, illetve azzal ellentétesen az 55., 56. és 110. pontban a megadott költségkalkulációt tévesen a 2015. évre vonatkozó kalkulációként rögzíti és ezt követően ezt következetesen csak a 2015. évtől veszi figyelembe”.
254. Ekörben megerősítette, azon nyilatkozatát, mely szerint a Vj/42-85/2013. számú adatszolgáltatásának 3. *A mellékmérő szakszerűségi vizsgálat költség elemei megnevezésű táblázatában* megadott információk a vizsgált tevékenység költségstruktúráját mutatják a teljes vizsgált időszakra, és ismételten kérte, hogy az ettől eltérő korábbi nyilatkozatok figyelmen kívül hagyásra kerüljenek.
255. Az eljárás alá vont ezen előadására az eljáró versenytanács kitért már előzetes álláspontjának 145-146. pontjában és leírta, hogy azt miért nem tudja elfogadni, mivel az eljárás alá vont ezzel szemben újabb indokokat nem hozott fel, ezért az eljáró versenytanács csak arra kíván hivatkozni, hogy a fenti álláspontját továbbra is fenntartja és azt csak megismételni tudta a 185-186. pontjában jelen határozatának.
256. Az eljárás alá vont hivatkozott arra, hogy a kiszállási költségeinek egységárát a főkönyvi kivonata alapján határozta meg, amely szabályozott (köz)beszerzési folyamat során alakul ki, így teljesen piaci alapú: Ezzel ellentétben nehezítette, hogy az eljáró versenytanács a saját gépjárművel történő munkába járásra vonatkozó (és így nem üzletszerű használatnak megfelelően) egy 10 éve hatályban lévő Szja tv. szabályozás alapján határozta meg a gépjármű norma számítását 9 Ft/km nagyságban.
257. Az eljáró versenytanács véleménye szerint a kiszállási költség egységárának meghatározása során kifejezetten kedvezően járt el az eljárás alá vont vonatkozásában, figyelemmel arra, hogy egy liter motorbenzin árát 427 Ft összegben vette figyelembe⁵⁸, (holott a NAV által hivatalosan meghatározott költsége ennek jóval alacsonyabb volt⁵⁹), a tevékenységhez használt gépjármű fogyasztási normája pedig – az eljárás alá vont számára kedvező módon – 10 liter/100 km mértékben került meghatározásra (holott egy mai átlagos gépjármű fogyasztása ezt nem éri el). Ezenkívül figyelembe vette a fentiek szerint az amortizációs költséget is, ami valóban a saját gépjárművel történő munkába járásra vonatkozik, azonban azonkívül, hogy vitatta az eljárás alá vont nem adta indokát annak, hogy miért nem volna figyelembeveendő ezen költség. Arra figyelemmel is, hogy ezen költségen kívül a felmerülő értékcsökkenést (amortizációt) az eljárás alá vont minden évben figyelembe veheti és azt „leírhatja”, így végső soron az nála bevételként realizálódik, úgyhogy azt az eljáró versenytanács számításai során nem vette figyelembe, mint költségcsökkentő tényezőt.
258. A GVH a fentiek szerinti – az eljárás alá vont számára kifejezetten kedvező – számítási módszer mellett is arra jutott, hogy megközelítőleg fele akkora költségnormával (51,7 Ft/km) kalkulálhat, mint az eljárás alá vont. Ebből a szempontból a GVH a kiszállás közvetlen költségét túlzónak tekintette,

⁵⁷ Vj/42/-99/2013. 1.3. pont

⁵⁸ A NAV oldalán a 2012-ben érvényes üzemanyagköltség-elszámolással kapcsolatosan alkalmazható üzemanyagárak számtani átlagából.

⁵⁹ http://www.nav.gov.hu/nav/szolgáltatások/uzemanyag/uzemanyagarak/Korabbi_evben_alkalma20150212.html

amely tétel azonban nem gyakorol jelentőst hatást a költségek mértékére, illetve ebből kifolyólag a díjra sem.

259. A tárgyaláson az eljárás alá vont hivatkozott arra is, hogy a MEKH részletes közgazdasági elemzés keretében vizsgálta tevékenységét, azonban abban kivetni valót nem talált, tevékenységét engedélyezte.
260. E körben az eljáró versenytanács az eljárás alá vontnak tett kérdése alapján, illetve a becsatolt okirat⁶⁰ alapján megállapította, hogy a MEKH vizsgálata nem specifikusan a mellékvízmérők szakszerűségi költségére vonatkozott, hanem egy általános jellegű vizsgálat, elemzés volt, így az eljáró versenytanács véleménye szerint nincs ennek relevanciája a vizsgálat tárgyában.
261. Az eljárás alá vont előzetes álláspontra tett nyilatkozatához csatolta önköltség számítási szabályzatát is⁶¹. Ennek kapcsán megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy ezen dokumentum csatolása kifejezetten megtévesztő volt az eljárás alá vont részéről, mivel a tárgyalást megelőzően 2015. május 5-én új egységár gyűjteménye lépett hatályba⁶², aminek létéről az eljárás alá vontnak tájékoztatnia kellett volna az eljáró versenytanácsot, hiszen az alapvetően meghatározza az eljárás tárgyát.

Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont kötelezettség-vállalási nyilatkozatát nem fogadta el.

262. A Tptv. 75. §-ának jelen eljárásban irányadó (1) bekezdése szerint, ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel, és a közérdek hatékony védelme ilyen módon is biztosítható, az eljáró versenytanács határozatában kötelezővé teheti a vállalat teljesítését anélkül, hogy a határozatban a jogsértés megvalósulását vagy annak hiányát megállapítaná. Ha az ügyfél a vizsgált magatartással időközben felhagyott, a magatartás ismételt tanúsításának elkerülését biztosító átlátható és ellenőrizhető magatartási szabályok betartására vállalható kötelezettség.
263. A Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 3/2012. számú közleménye a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tárgyában indult eljárásokban tett kötelezettségvállalásról (a továbbiakban: Kötelezettség-vállalási közlemény) analóg módon, annak elvi jellegű megállapításait tekintve antitröszt tárgyú versenyfelügyeleti eljárásokban is irányadó lehet. A Kötelezettség-vállalási közlemény 4. pontjában rögzíti, hogy a törvény a GVH-nak széles mérlegelési jogkört biztosít a kötelezettségvállalási nyilatkozat elbírálása (elfogadása vagy elvetése) tárgyában. Amint azt a Kötelezettség-vállalási közlemény 10. pontja is kiemeli, a bírói gyakorlat szerint a GVH-nak nem kötelezettsége az eljárás alá vont vállalkozás kötelezettségvállalásának elfogadása (lásd a Fővárosi Törvényszék 2.K.30.044/2008/18. és 3.K.30.200/2011/4. ítéletét). Konkrét jogszabályi kötelezettség hiányában a GVH-t nem terheli a kötelezettségvállalás tartalmának meghatározására vonatkozó egyeztetések lefolytatásának kötelezettsége sem.
264. A Kötelezettség-vállalási közlemény részletezi azokat a szempontokat is, amelyek alapján a GVH megítéli a törvény megsértése tárgyában indult eljárásban a Tptv. 75. §-a alapján benyújtott kötelezettségvállalási nyilatkozatokat.
265. A jelen esetben az eljáró versenytanács – a nyilatkozat elfogadása mellett és ellen szóló körülmények mérlegelését követően – nem látott lehetőséget a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadására, tekintettel különösen arra, hogyha azt elfogadta volna, akkor – az eljárás alá vont által is elismerten – nemhogy csökkentek volna a fogyasztókat terhelő díjak, hanem az új díjtétel bevezetésével egyenesen nőttek volna. Így a kötelezettségvállalás elfogadásával elérhető várható előnyöknél (kismértékben csökkenő szakszerűsítési és a hozzá kapcsolódó díj) nagyobb súllyal bír az, hogy a kötelezettségvállalás elfogadásával a fogyasztók rosszabb helyzetbe kerültek volna. (Kötelezettség-vállalási közlemény 35. d. pont).

⁶⁰ Vj/42/-97/2013. 7. sz. melléklet 1971/2013-as zs. MEKH határozat

⁶¹ Vj/42/-97/2013. 5. sz. melléklet 24/2012. sz. vezérigazgatói utasítás az Önköltség számítás szabályzatról

⁶² Vj/42/-101/2013. sz. irat

266. Szintén a kötelezettség vállalás elfogadása ellen szolt a Kötelezettség-vállalási közlemény 35. c. pontjában rögzítettek, nevezetesen az, hogy jelen üggyel megegyező tárgyú korábbi ügyekben⁶³ a Versenytanács már kialakította álláspontját az ismert volt az eljárás alá vont előtt az eljárás folyamán mégsem hagyott fel jogsértő gyakorlatával, sőt díjszabásának változtatásával még meg is emelte a fogyasztókat terhelő költségeket.

IX. Jogkövetkezmény

267. Az eljáró versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján megállapítja, hogy a Tettye 2011. május elsejétől tanúsított magatartása a Tpv. 21. § a) pontjába ütközik, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont által ezen vizsgált időszakban és jelenleg is a mellékvízmérők szakszerűségi vizsgálata (és ennek részeként zárral való ellátása) szolgáltatásra alkalmazott díjak tisztességtelenül kerültek megállapításra, így azok indokolatlanul magasak.
268. Az eljáró versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés f) pontja alapján megtiltja a jogsértés további folytatását a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül és a g) pont alapján annak érdekében, hogy az eljáró versenytanács tájékoztatásra kerüljön felhívja az eljárás alá vontat, hogy ezen határidőt követő 30 napon belül írásban nyilatkozzon arról, hogy milyen lépéseket hajtott végre annak érdekében, hogy további jogsértést ne valósítson meg.
269. Az eljáró versenytanács tájékoztatja az eljárás alá vontat, hogyha a fenti tájékoztatásra nem kerül sor, akkor utóvizsgálatot kezdeményez.
270. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. § (1) bekezdése alapján, a Tpv. 78. § (3) bekezdésében és a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 1/2012. Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak figyelembe vételével az eljárás alá vonttal szemben bírságot szabott ki.
271. A bírság kiszabása során a Tettye Forrásház Zrt. által a jogsértés időszakában rendelkezésre álló, azaz 2011. május 1. és 2015. március 12. között realizált releváns árbevétel szolgált alapul⁶⁴.
272. A Közlemény 9. bekezdése szerint a „bírság meghatározása többlépcsős eljárás: a GVH először egy, a jogsértő vállalkozás által az érintett piacon elért forgalomból, illetve vállalkozások társulása által a tagok tevékenységével kapcsolatosan elkövetett jogsértés esetén a tagok érintett piaci forgalmának összegéből (releváns forgalom) kiinduló alapösszeget határoz meg”. A releváns forgalom összege: 31.563.000,- Ft.
273. Az alapösszeg kiszámításakor a GVH a releváns forgalom 10%-ából indul ki, ami azt jelenti, hogy az elképzelhető legsúlyosabb esetben – 100 pont elérése esetén – az alapösszeg éppen megegyezik a releváns forgalom 10%-ával. Az alapösszeg a kapott pontszámok összege osztva ezerrel és szorozva a releváns forgalom összegével.
274. A Közlemény 12. bekezdése szerint a „bírság meghatározásakor figyelembe vett enyhítő és súlyosító körülmények nem közvetlenül a közleményben foglalt módszer alkalmazásából adódó bírságösszeget módosítják, hanem az alapösszeg meghatározása során komplex módon, az alább ismertetett mérlegelési szempontok körében kerülnek figyelembe vételre úgy, hogy a súlyosító körülmények megléte a végül kialakuló bírságösszeg növekedésének irányába (például egy adott szemponthoz tartozó pontszám növekedése révén), míg az enyhítő körülmények megléte a csökkenés irányába hat. Súlyosító körülmények hiánya önmagában nem minősül enyhítő körülménynek”.
275. A bírság meghatározásának első fázisa tehát az alapösszeg meghatározása, ami után sor kerülhet az alapösszeg korrekciójára. A Közlemény szerint az alapösszeget a GVH a jogsérelem súlya, és a jogsértő vállalkozásnak a jogsértéshez való viszonyulása alapján határozza meg. Az elképzelhető legsúlyosabb esetben – 100 pont elérése esetén – az alapösszeg éppen megegyezik a releváns forgalom 10%-ával, kisebb pontszám esetén a releváns forgalom 10%-ánál alacsonyabb bírságra lehet számítani. Az alapösszeg a kapott pontszámok összege osztva ezerrel és szorozva a releváns forgalom összegével.

⁶³ Vj/43/2013. ÉDV Zrt. és Vj.43/2012. Érd és térsége Kft.

⁶⁴ Lásd jelen előzetes álláspont 4. táblázatát

A jogsérelem súlya

276. A jogsérelem súlyának mérlegelése keretében a GVH a Közlemény szerint két tényezőt vizsgál: a verseny veszélyeztetését, és a jogsértés piaci hatását. Mindkét tényező esetében – a Közlemény szerint - maximum 30-30 pont adható.
277. Jelen esetben kizsákmányoló jellegű visszaélésre került sor egy jogi monopólium által, ami Közlemény alapján nem minősül a versenyt különösen veszélyeztető jogsértésnek. Erre figyelemmel az eljáró versenytanács 5 ponttal értékelte ezen tényezőt.
278. A jogsértés piaci hatása szoros összefüggésben áll a vállalkozások piaci helyzetével, ami alapvetően a vállalkozás érintett piaci részesedésétől függ. Kisebb súllyal ugyan, de a GVH ugyancsak figyelembe vesz egyéb tényezőket is, így a vállalkozás piaci erejét meghatározó egyéb körülményeket (pl. a piac támadhatósága), és a releváns piac, a termék és a vevők egyéb jellemzőit (a vevők számára alapvető fontosságú termékről van-e szó, érintett-e valamilyen különösen sebezhető vevői csoport, van-e más piacok irányába tovagyűrűző hatás). A piaci hatás értékelése során nemcsak az eljárás időpontjában már ténylegesen bekövetkezett piaci hatást, hanem a jogsértés GVH által valószínűsített hatását is értékeli a GVH. E körben veszi figyelembe a GVH azt is, hogy a magatartás milyen mértékben valósult meg ténylegesen.
279. A jogsértést tanúsító vállalkozás piaci részesedése kiemelkedően magas az érintett piacon. A vizsgált magatartás érintett piaca nem vitathatóan helyi piac, amely piacokon az eljárás alá vont vállalkozás részesedése 100%-os, a piac nem támadható, így az eljáró versenytanács 30 pontot adott erre a hatásra.

Viszonyulás a jogsértéshez

280. Az alapösszeg kiszámításának további tényezője a vállalkozások viszonyulása a jogsértéshez. Ennek megítélése során a GVH az esetleges tevőleges jóvátételt, a vállalkozások magatartásának felróhatóságát, egyéb, a jogsértéshez való viszonyulást befolyásoló tényezőket, valamint a jogsértésben betöltött szerepet veszi figyelembe. Ennek keretében a jogsérelem súlya alapján adódó pontszám maximum 40 ponttal növekedhet vagy csökkenhet.
281. A Közlemény szerint felróható az adott magatartás, ha az eltér a társadalmilag általában elvárható és elfogadott magatartástól. Felróhatóság abban az esetben állapítható meg, ha az eljárás alá vont fél a magatartásának jogsértő voltával tisztában volt, illetve ha ez tőle elvárható lett volna. Az eljárás alá vont néhány éve tevékenykedik az ivóvíz-szolgáltatás és ahhoz kapcsolódó tevékenységek piacain, mindazonáltal magatartásának megítélhetőségével, a vizsgált magatartás által érintett szolgáltatás céljával és körülményeivel tisztában kell lennie.
282. Ekörben az eljáró versenytanács azt is értékelte, hogy bár az eljárás alá vont ismerte az eljáró versenytanács álláspontját a jelen ügyben az előzetes álláspont alapján, illetve a Versenytanács korábbi, hasonló ügyekben hozott döntéseit, ennek ellenére a versenyfelügyeleti eljárás időtartama alatt nem csökkentette, hanem növelte a fogyasztókat terhelő költségeket. Mindezekre figyelemmel az eljáró versenytanács 8 pontra értékelte az eljárás alá vont jogsértésben meglévő felróhatóságát.
283. A Közlemény szerint a bírságot csökkentő tényezőként vehető figyelembe a tevőleges jóvátétel, illetve az együttműködés. A GVH az olyan magatartást tekinti tevőleges jóvátételnek, amikor a jogsértő vállalkozás elismeri jogsértését és a jogsértés negatív hatásait reparálja, vagy ezt vállalja. A GVH figyelembe veszi továbbá a vállalkozás eljárás során tanúsított magatartását, így különösen az együttműködést. Az együttműködés körében ugyanakkor az adatszolgáltatás nem minősül a törvényi kötelezettségen túlmutató mértékű olyan enyhítő körülménynek, mely csökkenti a bírság összegét. Enyhítő körülmény az olyan mértékű közreműködés, amely a jogsértés felderítésének eredményességét szolgálja. Az eljáró versenytanács nem észlelte a fenti enyhítő körülményeket, figyelemmel arra is, hogy az eljárás alá vont elhallgatta azt, hogy 2015. május 5-től egy új egységárgyűjteményt léptetett hatályba, amelynek következtében a fogyasztókat terhelő költség a vizsgálat ellenére nemhogy nem csökkent, hanem emelkedett, ezért nem tudta az eljárás alá vont javára értékelni az együttműködést.
284. A GVH egyes esetekben a szankció mértékének meghatározásánál figyelembe veszi azt, hogy a jogsértés megvalósulásában külső tényezők is közrehatottak. Ilyen külső tényező lehet a Közlemény

szerint a szóban forgó magatartás jogsértő jellegének tisztázatlansága, illetve ha állami ráhatás állt a jogsértés mögött.

285. Jelen jogsértés elbírálása során figyelembe vette, hogy míg az ivóvíz-szolgáltatás, mint közszolgáltatás szigorúan szabályozott mind a szolgáltatás nyújtásának körülményeit, mind pedig díjait tekintve, addig a vele összefüggésben alkalmazott mellékvízmérőket érintő szolgáltatásokra vonatkozóan igen szűkszavú a szabályozás, aminek következtében a mellékvízmérőkre vonatkozóan nagyon különböző gyakorlat alakult ki az egyes szolgáltatók esetében, azonban az eljárás alá vont ismerte a korábban már felhozott Versenytanácsi joggyakorlatot is. Ezekre figyelemmel az eljáró versenytanács ezen külső tényezőket nem tudta az eljárás alá vont javára enyhítő körülményként értékelni.
286. Összegezve a fentiek alapján az eljáró versenytanács 43 pontban határozta meg az eljárás alá vont jogsértő magatartásának bírságkiszabási értékelését. Ennek megfelelően a bírság alapösszege 1.357.209, Ft.

Az alapösszeg korrekciója

287. A Közlemény szerint az alapösszeg kiszámítását követően kerül sor

- a jogsértés esetleges ismétlődésének,
- a jogsértéssel elért előnynek,
- az elrettentő hatásnak,
- a Tpv. 78. §-ában meghatározott bírság maximumának,
- a fizetési nehézségeknek

a figyelembe vételére.

288. Ismétlődő jogsértésnek minősül, ha az adott magatartás célja vagy hatása lényegében megegyezik a korábbi jogsértő magatartásával. A fentiekben írottak alapján megállapítható, hogy a magatartás nem tekinthető ismétlődő jogsértésnek, így e tekintetben nincs helye az alapösszeg korrekciójának.
289. A Közlemény szerint, amennyiben számszerűsíthető a jogsértéssel elért előny, a kiszabott bírság az előny háromszorosának megfelelő összegre nő, kivéve, ha már egyébként is meghaladta volna ezt a szintet.
290. A jogsértéssel elért előnyt a jelen vizsgálat által érintett magatartás esetében a közgazdasági elemzések alapján indokoltnak tekinthető ár és az eljárás alá vont által alkalmazott ár (árak) különbsége, valamint az ezen, indokolatlanul magasabb árakon nyújtott szolgáltatások mennyisége alapján került bemutatásra.
291. A fentiek alapján az eljáró versenytanács nem találta indokát annak, hogy az alapösszeget korrigálja.
292. A Közlemény szerint a GVH kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a bírságok megfelelő visszatartó hatással bírjanak; ennek érdekében az egyébként kiszámított bírság összegének növelésére kerülhet sor az olyan vállalkozások tekintetében, amelyek a jogsértés által érintett piacon elért releváns árbevételén túlmenően különösen jelentős árbevétellel bírnak, és ezért számukra a releváns forgalom alapján számított bírság nem jelentene érzékelhető terhet. A Tettye megelőző üzleti évben elért nettó árbevétele - amelynek 10%-a a bírság felső határa a vonatkozó szabályozás szerint 2014-ben 4.954.640.000,- forint .
293. A fentiek alapján az eljáró versenytanács az eljárás alá vont számára kedvező módon kerekítve határozta meg a bírság összegét 1.300.000,- Ft-ban.

Részletfizetés iránti kérelem

294. A Ket. 74. §-ának (1) bekezdése szerint a kötelezést tartalmazó döntésben a hatóság részletekben történő teljesítést is előírhat. A részletfizetés engedélyezése azonban különleges és kivételes eset, csak a vállalkozás igazolt pénzügyi nehézségeire tekintettel történhet. A részletfizetés akkor engedélyezhető, ha a kiszabandó bírság egy összegben való megfizetése – folyó fizetési lehetőségeit figyelembe véve – kirívóan aránytalan terhet róna az adott vállalkozásra.
295. A versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó rendelkezések következtében részletfizetési kedvezmény csak abban az esetben adható, ha azt a vállalkozás a döntés meghozatala előtt kéri. A döntés meghozatala után már nincs a GVH-nak lehetősége a döntés módosítására a részletfizetés

engedélyezése okán, tekintettel arra, hogy a Tptv. 44. §-a kizárja a Ket. 74. § (2)-(5) bekezdéseinek alkalmazhatóságát.

296. A részletfizetés megállapíthatóságának mérlegelése során az eljáró versenytanácsnak figyelemmel kell lennie a jogsértés jogkövetkezményének a jogsértés megállapításához időben közeli végrehajtásához fűződő közérdekre is a vállalkozás pénzügyi helyzetének veszélyeztetettségével összefüggésben.
297. Továbbá általánosságban elmondható a joggyakorlat alapján, hogy a részletfizetést önmagában, az összefüggések részletes és ok-okozati ismertetése nélkül nem alapozzák meg azon körülmények, hogy a cég veszteséges volt, hitellel rendelkezik, jelentősebb beruházást végez, továbbá a pénzügyi vagy likviditási nehézségeket sem elég önmagában állítani, azt okirattal és számszerű indokolással alá kell támasztani.
298. Az eljárás alá vont úgy kérte⁶⁵ a versenyfelügyeleti bírság részletekben való fizetésének a lehetőségét, hogy annak sem indokait, sem kereteit nem jelölte meg részletesen, így az eljáró versenytanács a rendelkezésre álló adatok (mérélg és eredménykimutatás), illetve saját következtetései alapján döntött.
299. Ezek alapján megállapította, hogy a bírság összegéhez képest az elmúlt 5 évben a Tettye jelentős pozitív összegű (kerekítve 159, 418, 291, 7 és 14 millió Ft) mérleg szerinti eredményt produkált⁶⁶.
300. A fentiek alapján tehát nem állapítható meg és azt az eljárás alá vont sem próbálta meg igazolni kérelmében, hogy az eljárás alá vont milyen jellegű pénzügyi nehézségekkel küzdene, így a részletfizetés nem indokolt, azt az eljáró versenytanács elutasította és a bírság egyösszegben történő megfizetéséről rendelkezett.

X. Egyéb kérdések

301. A Tptv. 45. §-a szerint a Gazdasági Versenyhivatal jár el minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság (86. §) hatáskörébe. A GVH illetékessége a Tptv. 46. §-án alapul.
302. A Tptv. 44. §-a alapján a Ket. versenyfelügyeleti eljárásra is irányadó 74. §-ának (1) bekezdése szerint ha a kötelezés jellege megengedi, a hatóság részletekben történő teljesítést is megállapíthat. A Ket. 74. §-ának (2)-(5) bekezdései fizetési kedvezmény kérelmezésével és engedélyezésével kapcsolatos rendelkezéseinek alkalmazását ugyanakkor a Tptv. 44. §-a a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében kizárja. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács felhívja az eljárás alá vont figyelmét arra, hogy a határozat meghozatalát követően nincs jogszabályi lehetősége fizetési kedvezmény alkalmazására.
303. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.
304. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.
305. A bírságnak a GVH 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő: - az eljárás alá vont neve, - a versenyfelügyeleti eljárás száma, - a befizetés jogcíme (bírság).
306. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
307. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótléket köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
308. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. A Versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tptv. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által

⁶⁵ Vj/42-99/2013. számú irat IV. pont

⁶⁶ Lásd jelen határozat 1. sz. táblázatát

kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.

309. Az eljárást befejező döntést a Tpvt. 63. § (2) bekezdésének b) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított hat hónapon belül kell meghozni. Az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható, melyekre a jelen eljárásban sor került. A Ket. 33. § (3) bekezdésének c) pontja alapján a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel a jelen eljárásban az ügyintézési határidő 2015. július 8.

310. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2015. június 24.

dr. Kóhalmi Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Ruzshtiné dr. Juhász Dorina s.k.
versenytanácsstag

dr. Bara Zoltán s.k.
versenytanácsstag